

Szentandrási Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

1999. július

Ára: 58 Ft

V. évfolyam, 7. szám

Szent Pál. Ravennai mozaik

A tartalomról

Isten ajándéka volt	2. oldal
Gyerekeket nyaraltat a református egyház	3. oldal
Bemutatkoznak iparosaink	6. oldal
Termelj többet, jobban élsz!	8. oldal
Az ÁNTSZ felhívása	11. oldal
Így is lehet... ..	12. oldal
Nyár van, csak óvatosan	14. oldal
Megalakult a Helytörténeti és Hagyományörző Egyesület	15. oldal
Legyen tiszta Szentandrás!	16. oldal
Színházi tábor, ahogy tetszik	19. oldal

Esterházy Pál

Az nyárról való ének

(RÉSZLET)

Szép szivárvány vont a kezét az égre,
Az kikelet után föl jött napkeletre,
Mellyel kerekességét jelenti a végre,
Harmatját bocsássa hogy világ színére.

Mezősége az Pán nyáját számlálja,
Hogy megszaporodott, bőven fölhalálja,
Hegyeknek barlangját társaival állja,
Vad eledelekkel kedvessen táplálja.

Hálót vet Diana vadaknak, és tört hány,
tudja, vadászatban szerencse találmány,
Venus ifiaknak és Cupido lest hány,
Mert kiket megkaphat, vélek szabadon bán.

Platanus örvendez kiterjedt ágakkal,
Ékes Lybanus is az szép cedrus fákkal,
Liliomok, rózsák drága illatokkal,
Csillagok ragyognak szép fényes voltokkal.

Az idő meg áldott földnek termésével,
Erejét kiadta gyönyörűségével,
Megörvendeztetett édes gyümölcsével,
Fölnevelte fűvét termő bőségével.

Munkánk fáradságát meg gyümölcsöztette,
Az egeknek zsírtát reá eresztette,
Istennek irgalmát ezzel jelentette,
Mert nekünk az földben minden javát tette.
(...)

Isten ajándéka volt...

Isten különleges ajándékainak tartjuk azokat az évfordulókat, melyekkel megajándékozta emberi életünket, de egyháza életét is. Ilyen ajándék volt számomra és egyházközségünk számára június 16. Az ünnepi hálaadáson jelen volt az egyházmegye püspöke Gyulay Endre, a kerület papjai, vendég papok, híveim és környékbeli egyházközségek zarándokhívei.

Nagy ajándék az Istentől, hogy 25 év papi szolgálatért hálát adhattam. Ugyanilyen ajándék volt az is, hogy egyházközségünk újraindulásának 250. évfordulójára az Isten háza megszépülhetett. Ajándék volt szüleim számára is ez a nap, hogy velem együtt ünnepelhetek és adhattak hálát azért, hogy 50 esztendőn keresztül, sok küzdelemben, megpróbáltatásban, üldöztetésben is megőrizte őket az Isten kegyelme. Igaz, hogy már elmúlt az 50. évforduló (Hunyán esküdtek 1948. szeptember 26-án, én születtem 1949. december 12-én), de úgy gondolták, hogy velem együtt adnak hálát az Istennek.

Szomorú volt, de nem meglepő, hogy voltak, akik megpróbálták pártállami

stílusban, suttogással befeketíteni az ünnepséget. Jézus szava ma is örökérvényű: „Semmi sincs elrejtve, ami nyilvánosságra ne jutna, és nincs olyan titok, ami ki ne tudódna. Ezért amit sötétben mondtatok, fényes nappal halljátok majd vissza, és amit a belső szobában fülbe súgtatok, a háztetőkről fogják hirdetni.” (Lukács 12.3-3.)

A jelenlévő püspök Úr beszédében szólt arról, hogy 1969-ben nehéz lett volna azt mondani, hogy karriert szeretne az, aki papságra vállalkozik. Kevesen merték akkor kimondani az igent, nehéz volt akkor hűségeseznek és becsületesnek maradni. Szólt arról is, hogy a pap legnagyobb keresztye az, mikor tanítványait látja elfordulni az Istentől, az egyháztól.

Kifejtette, hogy a pap az evangéliumból kapott fényvel és igazsággal örködik a családok felett és a gyermekek felett. Beszéde végén kérte az egybegyűlteket, hogy imádkozzanak papjukért, a többi papért és imádkozzanak azért is, hogy minél többen induljanak el a papi hivatás szép és szent pályáján.

Kedves Híveim! Ismételten szeretném megköszönni szeretetüket és nagylelkűségüket. Köszönöm az egyházközség képviselő-testület tagjainak ajándékát, a misézőkelelyet, a híveknek és a rózsafüzér társulat tagjainak az ajándékba adott ezüst miseruhát. Míg élek, ők is élni fognak, mert e nemes ajándékok újra és újra idézni fogják a hívek szeretetét. Köszönöm azt is, hogy a templom feldíszítését is a hívek vállalták. Kedves emlék marad számomra az elhangzott köszöntések, s az, hogy az iskola gyermekkara Varga Lászlóné tanárnő és több pedagógus segítségével hozzájárult a hálaadás ünnepének fényéhez és felejthetlenné tették az ünnepségünket.

Köszönet érte!

Köszönöm annak a 107 hívőnek is az adományát, akik adományukkal hozzájárultak az ünnepséghez. Nevüket megbecsüléssel őrzöm. Köszönetem szól azok felé is, akik egyénileg adták át adományukat és ajándékukat. Minden segítséget hálásan megköszönök.

Testvéri szeretettel őrzöm Pentaller Attila református lel-

kipásztor köszöntő szavait. Külön öröm volt számomra, hogy a református testvéreink is jelen voltak az ünnepségünkön. Örültem annak a figyelmességnek is, hogy eljuttatták jókívánságaikat az Idősek Otthona lakói és dolgozói, a Mozgáskorlátozottak helyi csoportja vezetői és tagjai.

Szüleim köszönetét is tolmácsolom a hívek felé. Számukra felejthetetlen örömet nyújtott az a kedvesség, melyet híveimtől kaptak. Köszönik az ajándékot és a virágot. A hívek figyelmessége és szeretete egy rövid időre megfáradt életük napjait beragyogta.

S végül a híveim számára legyen elismerés nagybátyám szavai:

„Békésszentandrásiaknak nem kell a mennyországba menni, mert olyan szép a templomuk, hogy már a mennyországban vannak.”

Isten áldása kísérelje mindannyiunk életét.

Békésszentandrás, 1999. július 2.

Sarlósboldogasszony ünnepén

Szurovecz Vince
esperes plébános

Nyugodjék békében!

Dr. Dankó László kalocsakecskeméti érsek, metropolita, szülővárosának díszpolgára 1939. április 22-én született Szarvason. Középiskolai tanulmányait Kecskeméten, a Piarista Gimnáziumban végezte. Teológiai tanulmányait a szegedi szemináriumban kezdte, majd rövid időn belül Budapesten a Központi Pápa-nevelő Intézet növendéke lett. 1963. június 16-án szentelték pappá Szegeden. Egyházi szolgálatát Újkígyóson kezdte meg káplánként. 1964-ben te-

ológiai doktorátust szerzett Budapesten. Még ebben az évben „XXIII. János pápa teológiája” és „A szarvasi plébánia története” című művek szerzőjeként is bemutatkozott. 1965-től a Szegedi Hittudományi Főiskola teológiai tanára és tanulmányi felügyelője volt. 1966-68-ig a Pápai Magyar Intézet ösztöndíjasa Rómában, a római Pápai Lateráni Egyetemhez tartozó Academia Alfonsianán morális teológiát hallgatott. Magyarországra visszatérve

1968-72-ig püspöki titkár és szertartó, szentszéki jegyző, teológiai tanár, püspöki tanácsos Szegeden. 1972-77-ig Bu-

dapesten a Központi Papnevelő Intézet lelki igazgatója. 1977-79-ig a Szegedi Hittudományi Főiskola rektora, egyben teológiai tanár, szentszéki bíró, zsinati vizsgáztató és cenzor. Ezen szolgálatai elismeréseként címzetes préposti kitiűntetést kap. 1978-87-ig a Pápai Magyar Intézet rektora Rómában. 1983-ban pápai prelátusi címmel tüntetik ki, egyben a Magyar Katolikus Püspöki Kar római ügyvivője. 1987. március 6-án II. János Pál pápa midilai címzetes püspökké és kalocsai apostoli kormányzóvá nevezi ki. Jelmondata: Redemptor Hominis - Jézus Krisztus az ember megváltója. 1987. május 2-án szentelik püspökké Kalocsán. 1987. június 5-től kinevezett kalocsai érsek. 1987. június 29-én mint metropolita, magától a Szentatyától veszi át az érseki palliumot Rómában. 1987-től az Országos Egyházművészeti és Műemléki Tanács elnöke a Magyar Katolikus Püspöki Karban. 1989-1998-ig a keresztény értelmiségiek fővédnöke. 1990-től a Pápai Egyházművészeti és Műemléki

Tanács konzultora. 1991-ben szülővárosa, Szarvas díszpolgárává választja. Ettől az évtől a magyarországi szemináriumok vizitátora. 1993. május 30-tól (az egyházmegyéek határainak rendezésétől) kalocsa-kecskeméti érsek, egyben a Szeged-Csanádi és a Pécsi Egyházmegyéek metropolitája. 1999. június 25-én, hosszas betegeskedés után hunyt el Baján.

Halálhíre napján, utódja dr. Bábel Balázs érsek így emlékezett meg az elhunyt érsekről:

„A kórházbemenetel előtti estén búcsúztam el tőle. Mindketten tudtuk, hogy számára ez az utolsó út. A haláláról beszélgettünk, majd megöleltem és megígértem, hogy imádkozom érte. A halálhír vételekor elővettem azt a füzetemet, amelyet a Központi Szemináriumban vezettem az ő gondolatai nyomán, amikor ő 34 évesen nekünk, leendő papoknak az élet nagy kérdéseiről, a keresztény létről és a papságról ún. pontákat (lelki pontokat) adott. Ő mint spirituális, minden bizonnyal csak olyan dol-

gokat adott át nekünk, amelyet maga is komolyan hitt és átélmélkedett.

1973. november 2-án, halottak napján ezeket jegyeztem föl:

„- Túl rövid az élet, de ahhoz elég, hogy Isten országáért dolgozzunk.

- Az ember soha nem szokja meg a halált, a másik ember halálába is csak beletörődik.

- A halál mindig titok, de van legyőzője: Krisztus, aki megígérte, hogy minket is föltámaszt.

- Nem lehet véletlenül üdvözülni vagy elkárhozni. A jó halálért imádkozni kell, a jó halál biztosítéka az Eucharisztia (Oltáriszentség)."

Ezt a mondatát kifejtettem, amelyben azt mondta: „mi, keresztények nem gondolkozhatunk róla egzisztencialista és hedonista módon". Ezen azt értette, hogy az a szellemi áramlat, amely úgy gondol a halálra, hogy teljesen értelmetlen, következképpen az élet is értelmetlen.

De mert emberek vagyunk, megmutatjuk csak azért is, hogy méltósággal tudunk meghalni. Ehhez az embernek

önmagában nincs ereje. Számtalan példát mutatott föl a XX. század történelme, hogy azok, akik történeteket, regényeket írtak a hősi helytállásról, a végső elhagyatottságban és küzdelemben öngyilkosok lettek. Amíg élünk, nem tapasztaljuk a halált.

Ha meghalunk, már nem élünk, ezért éljünk a pillanat örömeinek.

A keresztény ember az örök élet távlatában gondolkodik, ugyanakkor félhet a haláltól, mert Jézus is vérrel verítkezett az olajfák kertjében.

Assisi Szent Ferenc, aki haláltestvének szólította, sírt halála előtt. A halál nem egy az élet dolgai között, hanem a legnagyobb, az ad értéket a földi életnek, hogy egyszeri és megismételhetetlen. A halált mint legnagyobb vereségünket, a föltámaszt Jézus tudja orvosolni.

Dr. Dankó László érsek ebben a hitben halt meg, mi ebben a hitben veszünk tőle búcsút."

REFORMÁTUS HÍREK

GYEREKEKET NYARALTAT A REFORMÁTUS EGYHÁZ

A dobozi és a dévaványai gyerekek voltak az első fecskék a Békésszentandrás Református Egyház gyermektáborában. Az egyházmegye segítségével a szentandrásiak az idei nyárra készültek el a Kálvin utcai volt lelkészlakás átalakításával. A felújított hálótermes, konyhás, fürdőszobás épületben huszonöt gyerek nyaralhat egyszerre.

A házhoz tágas kert tartozik. A napközbeni csoportos foglalkozásokat sokszor a fák alatt tartják. Ottjártunkkor gitárkíséret mellett a frissen tanult egyházi ifjúsági éne-

keket fűjták a gyerekek. A hitbéli, lelki gyarapodásnak a beszélgetés, a közös éneklés fontos része. Kíváncsiskodásunkra mesélik, előző nap Lázár Juli mézeskalácsos műhelyében jártak. Mindenki kedvére süthette, díszíthette a kalácsot, sőt a tojásfestéssel is megpróbálkoztak. Többen bevallják, ha nem lett volna a szentandrásiai tábor, bizony az egész vakációt otthon töltik.

- Az iskolai táborok általában sokkal költségesebbek. Mi Békés megye területéről kedvezményesen üdültetjük a református gyermekcsoportokat.

Mindössze önköltséget, 3500 forintot kérünk egy hétre - tájékoztatott Pentaller Attila lelkész. Hozzátette, a református egyházmegye azért is

támogatta a törekvésüket, mert kirándulásra, strandolásra Békésszentandrás és környéke számtalan lehetőséget kínál.

Csath Róza

MEGHÍVÓ

Augusztus 2-ától kezdődően ismét megrendezzük

nyári gyermekhetünket

a református parókián.

Az alkalmak hétfőtől-csütörtökig tartanak 9 órától 16 óráig.

Ebédre a gyerekek szendvicset hozzanak magukkal.

Ismét vendégeink lesznek a hasselti református gyülekezet fiataljai.

Hock János

Dr. Csuday Jenő

NEMZETI

Szent István kora

(folytatás az előző számból)

Meghagyta továbbra is a nemzet főbbjeinek a kormányzatban való alkotmányos befolyását, mit a vérszerződés 3-ik pontja világosan kiköt s ő maga is az idegen (frank) intézményekre csak annyiban volt tekintettel, amennyiben azt a nemzet Európában való fennmaradásának föltételei szükségképen megkívánták. Mindezek az intézmények azonban az ő teremő keze alatt annyira magyarrá lettek, hogy a kölcsönzésnek még mázát sem hordták magukon és mint oly intézmények, melyeknek szelleme is magyar, csakhamar összeforrtak a nemzettel.

A királyság követelményének megfelelően a törzs- és nemzetségek hatalmát korlátozta; az egész országból kihasított a magántulajdont és rendelte, hogy mindenki az általa használt birtoknak törvényes teljes jogu birtokosa legyen. A többi pedig megtartotta magának, illetőleg királyi, később ugynevezett korona-birtoknak. Ebből származott a királyi vármegyei birtok, mely nemcsak a földet foglalta magában, hanem az azon élő szabadembereket, vitézeket is, kik a király fegyveresei voltak.

A királyi méltóság fényének emelése, de meg a közigazgatás és az igazságszolgáltatás miatt is a következő hivatalokat szervezte: a nádorispánságot, a ki, mint a király helyettese, közbenjáró a király és nemzet között; az országos főbírságot, udvarbírságot, az igazságszolgáltatásnak őreit; kincstárnokságot, a királyi jövedelmek kezelőjét. E hivatalok viselői, az országos renddé emelkedett főpapság, a törzs- és nemzetségek képezték az országos tanácsot.

Három országos rendet különböztet meg István király alkotmánya, u. m. a főpapok rendjét; az uri rendet - a törzs- és nemzetségek ivadéka, - kik a király jobbágyságának neveztettek; a királyi nemes szolgák, a nemzet vitézlő része, amely a beköltözött magyarságnak volt ivadéka. Csak e három rend volt szabad és

a kormányzatba való befolyásukat a nemzeti gyűléseken gyakorolhatták.

A nemzeti gyűlések, később országgyűlések, István és utódai alatt csak gyéren tartottak. Az István király alatt tartottaknak két törvénykönyv az eredménye. De tartottak Székesfehérvárott évenként az ugynevezett törvénynapok (később Szent István ünnepén), amelyeken a király az igazságszolgáltatást gyakorolta.

A két világi rend jog egyenlő volt, őket védelmezte a törvény, jogaitól csak felségsértés vagy házaárulás bűne miatt fosztathatták meg; törvényes dolgokban csak a király, vagy ennek helyettese, a nádorispán hatósága alá tartoztak. Később azonban a szükség követelményének megfelelően minden megye részére a nemesség két-két bírót választott.

A magánbirtok szabályozásával az ország területének törzsek szerinti felosztása is megváltozott és ezek helyét oly kisebb területek foglalták el, amelyeknek központját egy megerősített hely képezte, mely egész határával (=megye) vármegyének nevezetett. Élén állott a király által kinevezett várgróf, ki a megyét a király nevében kormányozta. Beszedte a várnép adóját, amelyből egy harmadrész őt illette, az igazságszolgáltatás és közigazgatás tisztjét viselte, a királyi rendeleteket végrehajtotta; háboruban pedig védelmezte a várat, ha pedig a háború színhelye távol volt, a várjobbágyokat a király táborába vezette. Mellette állott a várispán, a megye bírása; a várnagy, kinek hatásköre csak a várra terjedhetett ki. A megye hatósága alól kivétettek a városok lakói, kik egyedül a királytól függtek.

A honvédelem kettős tényezőn alapult, nevezetesen volt királyi és nemzeti sereg. A királyi sereg a várak fegyvereseiből és a hűbéri birtokokkal megajándékozott idegen lovagok fegyvereseiből állott, akik egyedül a király parancsa alatt állottak; a nemzeti sereget pedig a két világi rend alkotta.

Ezek a király zászlói alatt harcoltak, de nem a királyért, hanem csak a hazáért.

Ime István király alkotmányának főbb vonásai, melyeket az esztergomi és a később tartott országgyűléseken létrehozott.

Törvénykönyveiben szabályozták az igazságszolgáltatás is. A felségsértést és házaárulást a vérszerződés 4-ik és 5-ik pontjának megfelelően halállal, egyéb bűnöket nagy pénzbírsággal sújtja. A lopást, rablást rendkívül szigorúan bünteti. A szolgát a harmadik, a nemest a negyedik esetben halállal sújtja.

E csodás és rohamos átalakulásról még egy német író is így írt: „Bizonyára mondható, hogy ez példátlan tünemény. Soha még nép vadász- és halászeletének viszonyaiból ... oly rohamosan nem vezetett be a kiképzett kulturális életbe, mint a magyar! ... A nép lemondván vándoréletéről, állandó lakásokat foglalt el; felhagyott zsákmányoló kalandjaival; uralmát bent a meghódított fölött fentartotta és egyszerre az európai államélet viszonyaiba lépett.”

De amikor így megalkotta a jövő Magyarországot, nem feledkezhetett meg a keresztény vallás biztosításáról sem, amely minden intézkedésének alapját képezte. E végből Német- és Görögországból behívott építőmesterek által a püspöki székhelyeken templomokat építtetett, melyek között legszébbek voltak a királyi székhelyen, Esztergomban épült és a székesfehérvári, a melyet bár a tűz többször elpusztított, de mindannyiszor újra fölépült és ötszáz éven át a királyok koronázási és a legtöbbnek temetkezési helyül szolgált; míg végre a török uralom alatt teljesen elpusztult. Meghagyta továbbá, hogy minden tíz falu építsen magának templomot. Mindannyit egyházi szerekkel és öltözetekkel ő maga látta el; a szükséges könyvek beszerzését és a papok eltartását azonban a püspökök kötelességévé tette. Hogy pedig a vásárnapok és ünnepek megszenteltesse és a hívek e napokon az istentiszteleten jelen legyenek, e célból szintén törvényeket hozott.

A keresztény vallás biztosítása érdekében hozott intézkedései közepette is folyton figyelemmel kísérte Erdélyt, hol a Konstantinápolyban megkeresztelkedett Gyula vezérnek hasonló nevű unokája majdnem függetlenül uralkodott. II. Gyula szenvedélyes híve volt az ősvallásnak és a törzsszerkezeti alkotmányának, gyűlölettel tekintett István újításaira és ez újításokká elégedetleneket országába befogadta. István király többször szeretetteljesen figyelmeztette unokatestvérét, hagynia fel az ellenségeskedéssel és térnie ő is a keresztény vallásra; de ez intelem nemcsak hogy eredménytelen maradt, sőt; ellenkezőleg a szenvedély által vezetett Gyulát még urra is rábirta, hogy a mai Moldvában lakó Keán besenyő fejedelemmel szövetséget kötött István király ellen és ennek szövetségében Magyarországot pusztítsa.

Ily körülmények között István király nem maradhatott tétlen; e végből 1002-ben sereget vezetett a hazához hűtlen rokon ellen, őt legyőzte, foglyul küldte. Ezzel egyszersmind Erdély függetlenségének is véget vetett, szorosabban csatolva e tartományt az anyaországhoz, amelyre kiterjesztette az új alkotmányt és rokonának. Zsolt vajdának kormányára bízta, egyúttal a kereszténység terjesztése és biztosítása végett Gyula-Fehérvárott püspökséget alapított. Gyula veszedelme azonban nem tartotta vissza Keánt attól, hogy Erdélyt hadaival pusztítsa. Ezért István király már a következő évben sereget vezetett ellene, amely elől Keán a hegyek közé vonult vissza; de ide is követte őt a magyar sereg, csatára kényszerítette, amelyben Keán serege szétszóratott, maga Keán is elesett, sőt egész táborát zsákmányul esett.

Míg keleten István király győzelmesen harcolt, nyugaton is szerencsésen változtak a körülmények. 1002-ben elhunyt III. Ottó császár és utódjává II. vagy szent Henrik bajor herceget választották. E választás igen szerencsés volt Magyarországra nézve, mert Henrik, királyunk sógora, szent életű és békeszerető uralkodó volt s így biztosra

DICSŐSÉGÜNK

lehetett venni, hogy hazánkat fenyegetni nem fogja. Éppen e körülmény tette lehetővé azt, hogy királyunk minden figyelmét hazánk déli határaitra fordítsa, hol fontos események vették kezdetüket.

Ugyanis II. Basilius görög császár hosszú, kegyetlen harcban legyőzte Bolgárországot és hatalma alá vetette. Basilius csakhamar veszélyes szomszédnak bizonyult, már csak azért is, mert Achtum, a görögök szertartása szerint Bodonban megkeresztelkedett vezér, aki a Maros, Tisza, Duna és Erdély között elterülő földön vezérelkedett, félvén Gyula sorától, ha már független nem lehetett, inkább akarta a tőle távol eső görög császár fenhatóságát elismerni, akihez a vallás köteleke is fűzte, mint Istvánét. A görög fegyverekben bizakodva, meg is kezdte a magyar király ellen az ellenségeskedést: a magyar folyókon vámot szedett, a királyi sószállítmányokat lefoglalta. Ugyanekkor menekült István királyhoz a vitéz Csanád, kit Achtum orgyilkosok által üldözött ki a tartományból.

István király, hogy a nagyobb veszedelemnek elejét vegye, de meg a házához hűtlen vezért is megbüntesse és hazánk területi épségét is megvédelmezze, háborúra készült. Sereget küldött Achtum ellen, amelynek vezérévé az általa megtérített Csanádot nevezte ki, aki egy éjjel váratlanul megtámadja Achtum seregét, ezt szétszórja: maga Achtum is elesett Csanád fegyvere alatt (1008).

Az elfoglalt tartományt a király szerencsés vezérének, Csanádnak kormányára bízta, kinek tiszteletére Achtum fővárosát, Marosvárat az ő nevével Csanádnak nevezte el, amelynek első püspöke Gellért. Imre herceg egykori nevelője lett, kinek buzgalma győzelemre juttatta ott is a római katolikus vallást.

Ezzel Magyarország egész területe a magyar szent korona alá került és az egységes kormányzás az előbb csak laza kötelékekkel Magyarországhoz csatolt részeket az anyaországgal a legszorosabban egyesítette.

Nehéz gondjaiban osztozott Gizella királyné, aki az alatt, míg István a kormányt vezette, templomok építése, iskolák alapítása által a keresztény műveltség terjesztése érdekében fáradozott, udvarhölgyeivel egyházi díszruhákat himzett, melyek közül több napjainkig fennmaradt. Mindannyi

közt a legnevezetesebb az az arannyal gazdagon himzett királyi palást, mely a szent korona, jogar és kettős kereszttel együtt manap is koronázási jelvényünk. E gondos munkának áldásos következményei nem is maradtak el. Az ősvallás táplálta szokások lassankint kivesztek és ezek helyét keresztény műveltség foglalta el. A földművelés és az ipar, amelytől korábban a magyarok, mint szolgai munkától, idegenkedtek, rendes foglalkozássá vált: békés munka gazdag jutalmat nyújtott a fáradságért, a jólét általánossá lett, mi azt eredményezte, hogy a magyarok hazájukban mindent bőségben bírván, többé már nem vágytak külföldre.

A nagy átalakulás nem érintette nemzeti jellegünket. Az idegenek helyét csakhamar magyar hittérítők foglalták el s magyar nyelven, magyar szívvél imádták az Istent. Ekkor érte meg hazánk azt a ritka szép korszakot, amikor egynyelvű, egy nemzetiségű volt.

A nagy király a nagy munkában kifáradt s nyugalom után vágyódott. A kormány gyepölőjét fia, Imre herceg kezébe akarta letenni, kit a tudós Gellért nevelt. Már a nap is ki volt tűzve, amelyen fia átveendé a kormányt, az ország rendjei is összehívták, hogy a koronázáson jelen legyenek és a megkoronázott ifjú király előtt hódoljanak, mikor Imre herceg hat nappal előbb meghalt. 1031. szeptember 2-án vadászatán egy vadkan ölte meg. Az összegyűlt rendek hódolat helyett a végtiszteességet adhatták csak meg a korán elhalt hercegnek, ki atyja minden örömét, a jövő nemzedék minden reményét vitte magával a sírba.

A nemzet rendjei tanácstalanul távoztak otthonukba. A királyság alkotmányába befoglaltatott ugyan a vérszerződés I-ső pontja, mely a nemzetnek az Árpád-házból származottak közül való szabad választását biztosította és e jogot később, az Árpád-házból származott királyok idejében is gyakorolta; de mert a nemzet oly határtalan tisztelettel viseltetett a szent király iránt, hogy minden intézkedésében előre is megnyugodott, ezért a kérdést, hogy ki legyen az utóda? a nemzet hallgatagon reá bízta. Pedig a váratlan csapás: Imre herceg halála, annyira megtörte István királyunk lelkét, hogy ha valamikor, úgy most nagyon is helyén lett volna a nemzet

támogatása. Így e kérdés is a megtört király lelkét terhelte.

Tanácstalanul kérdezte, ki lesz utóda? Erre azonban megnyugtató választ adni nem tudott. Élt ugyan még több Árpádverü herceg, mint unokatestvére Vazul és elhalt unokatestvére, Szár Lászlónak három fia: Endre, Béla, Levente; de ezek közül egyiket sem találta alkalmasnak arra, hogy az ország kormányát átvegye. Vazul kiesapongó, feslett életű volt, miért István király kénytelen volt őt büntetni. - most is Nyitrán vezeklett bűnei miatt - Szár László fiait pedig nem tartotta elég szilárdaknak a keresztény vallásban. A jövő tanúsága szerint azonban azt kell mondanunk, hogy a fiatal hercegeket a szent király jóformán nem is ismerte, mert különben ő, aki oly nagy emberismerettel bírt, Béla hercegben felismerte volna azt, kinek kezébe nyugodtan teheti le az ország jövőjét.

E bizonytalanság szülte aggodalmakat növelte Gizella királyné, ki az Árpád-fiakat nem kedvelte s inkább óhajtotta a trónon látni Pétert, Urseolo Ottó velencei herceg és István nővéreinek fiát, ki akkor István testőreinek volt hadnagya. István király azonban Péter kijelölését, melyet a vérszerződés megszegésének tartott, határozottan megtagadta és végre is választása a megjavultnak hitt Vazulra esett, kiért udvari embereinek egyikét, Budát el is küldötte Nyitrára.

E hírre Gizella királyné, kit hazai emlékeinkkel ellentétben a külföldiek sok rossz okozójának mondanak, tanácsot tart Péterrel és a vele való idegenekkel, melynek eredménye vészthozó volt Vazulra nézve. Buda fia, Sebős, megelőzi atyját és a szerencsétlen Vazul szeméit kiszuratta, füleibe ólmot öntetett, hogy így megnyomorítva képtelen legyen az uralomra; e borzasztó tett befejezése után pedig Sebős Csehországba menekült.

Ily állapotban találta, így hozta meg Buda a megnyomorított herceget előbb oly erélyes király, most már csak árnyék, nem érez magában arra erőt, hogy a büntényt megtorolja.

Csak javasolni tudja nekik, hogy meneküljenek a biztos veszedelem elől.

A hercegek el is menekültek e hazából.

Most Gizella, Péter és a velők tartó külföldiek lettek a helyzet urai. A nagy király élő halottja

volt nemzetének, melyet már nem tudott a szomorú jövő ellenében megvédelmezni. Mintha előre látta volna azt a diestelen pártviszályt, mely Péter és Aba Sámuel versengésével oly sötét árnyékok vetett a mi nemzeti dicsőségeinkre.

Végnapjait a folyton ágyban fekvő nagy királynak még egy borzasztó tettel keserítették meg e gonoszok. E véres tervnek kovácsa legnagyobb valószínűség szerint Péter volt, ki nem győzte már bevárni az időt, amikor István halálával a magyar királyi széket elfoglalhatja. „A palotások négy legnemesebbike vállalkozott” az orgyilkosságra, kiknek egyike alkonyatkor a beteg király hálótermébe lopózik, meztelen kardot rejtgetve palástja alatt. De az isteni Gondviselés nem engedte a nagy királyt ily nyomorultan elveszni. A gyilkos éppen a tett pillanatában borzad meg iszonyu szándékától: elejté a kardot s a zőrére fölébredt király lábához veti magát s bocsánatért esedezik. A nagy király a bűnbánónak megkegyelmez; de társait a bírak elé állíttatja, akik halált mondanak a bűnösökre.

E tett után István királyunk nem soká élt; a halál reá nézve szabaddító angyallá vált. Miután a magyar nemzetet a boldogságos Szűzanya pártfogásába ajánlotta, meghalt 1038. augusztus 15-én. Nagyboldogasszony ünnepén, azon a napon, amelyen megkoronáztatott, amely napon a keresztény anyaszentegyház annak ünnepét üli, kihez népéért ő annyiszor buzgón imádkozott. Eltemetett az általa épített székesfehérvári templom sírboltjában.

Negyvenöt év után Imre fiával együtt az egyház a szentek sorába iktatta őt, ki korának legnagyobb fejedelme, egy középkori királynak példányképe volt.

A magyar nemzet mindég büszkén tekint első szent királyára, aki újjáalkotta e hazát, aki által adott alkotmány kilencszáz év vihára között és mindig védpaizsa, megmentője volt e nemzetnek; ezért tekint még ma is minden magyar szent áhitattal a soha el nem porladó „dicsőséges szent jobb kézre”, mely hazánk alkotmányos szabadságának alapjait lerakta.

BEMUTATKOZNAK IPAROSAINK

Új sorozatot indítunk a Szentendrési Híradó hasábjain

A községünkben működő vállalkozóknak, iparosoknak, kereskedőknek szeretnénk lehetőséget biztosítani arra, hogy a község lakói jobban megismerjék tevékenységüket.

Elsőként Bobvos Jánossal - a helyi Ipartestület elnökével, önkormányzati képviselővel, kőműves mester vállalkozóval - beszélgetünk.

- *Az újságban az Ipartestület hírei, a különböző jogszabályok ismertetései rendszeresen megjelennek. 4 éve alakult a helyi újság és az azóta eltelt időszakot talán már kellőképpen lehet értékelni. Kérlek, mondd el véleményed!*

- Amikor megalakult a helyi újság - aminek én személy szerint is nagyon örültem -, egy együttműködési megállapodást kötöttünk. Összességében jónak tartom a rólunk szóló híreket, jogszabályok ismertetését. Időnként azonban lehetnek egy-egy fontosabb témánál példákkal, érthetőbb módon elmagyarázni a rendeletváltozások értelmezését.

A mostani bemutatkozási lehetőséget is az Ipartestület kezdeményezte, annak érdekében, hogy a lakosság még jobban megismerje a vállalkozókat, információkat adjon tevékenységükről.

- *Ha már az újságról beszélünk, mi a véleményed a lap többi rovatairól. Kielégíti-e az olvasók igényeit, a lakosság érdeklődését?*

- Szívesen olvasom az újságot és remélem még sokáig. Az önkormányzati oldalon a testületi ülésekről - ha nem sért személyi jogokat - bővebben lehetne írni. A lakossági vélemények egy-két kivételtől eltekintve, nem jelennek meg az újságban. Akinek van véleménye valamilyen témáról, az bátran, ösztönösen írja meg.

- *9 éve vagy az Ipartestület elnöke. Kérlek beszélj az elmúlt időszakról, hogyan működik a testület, mik a fő feladataik?*

- Önálló Ipartestület 1990. előtt nem volt itt Békésszentandrason, csak a szarvasi testület 3 tagú intézőbizottsága működött. 1989-ben jött egy ötlet, hogy legyen itt egy klub-helyiség, ahol összejövünk. Az akkori községi vezetők támogatták az ötletet és megkaptuk használatra a volt Iparos színház belső udvarán egy 3x3 m-es helyiséget. A klub jól működött és mivel már a rendszerváltás

IPOSZ kiírás alapján pályázati pénzt nyertünk, amivel az iroda felszereltségét javítottuk. Ebből a pénzből és a helyiségek bérbeadásából viszonylag jól felszerelt (számítógép, telefon, fénymásoló) irodánk van. A kamarák megalakulásával kötelezővé tették a tagságot. Együttműködési megállapodást kötöttünk a Békés Megyei Kézműves Kamarával. Itt helyben intézzük a tagdíj beszedést, az új vállalkozói igazolványok igénylését, a változások bejelentését, stb. Egy helyen lehet intézni a vállalkozással kapcsolatos

van, így mezőgazdasági, kereskedelmi, a hagyományos szakmák (kőműves, villanyszerelő, festő, asztalos, stb.) és Bt-k vannak. Természetesen vannak pártoló tagjaink is (pl. akik nyugdíjba vonulás után maradnak).

Hogy van-e hiányszakma? A település szolgáltatásai milyen színvonalon zajlanak, azt nehéz megítélni. Egy dolgot azért említek. Véleményem szerint nincs a községben egy háztartási gépszerező (hűtő, mosógép, egyéb gépek). Ezen kívül szinte valamennyi szolgáltatást meg lehet találni itt helyben, csak sajnos ezek egy része nem legális vállalkozás. Ezt azért említem, mert az így végzett feketemunka nagyon sok személyt rejt magában. Egyrészt törvénytelen, nincs meg az elvégzett munka garanciája, esetenként a hozzáértése sem, másrészt tisztességtelen a vállalkozókkal szemben is.

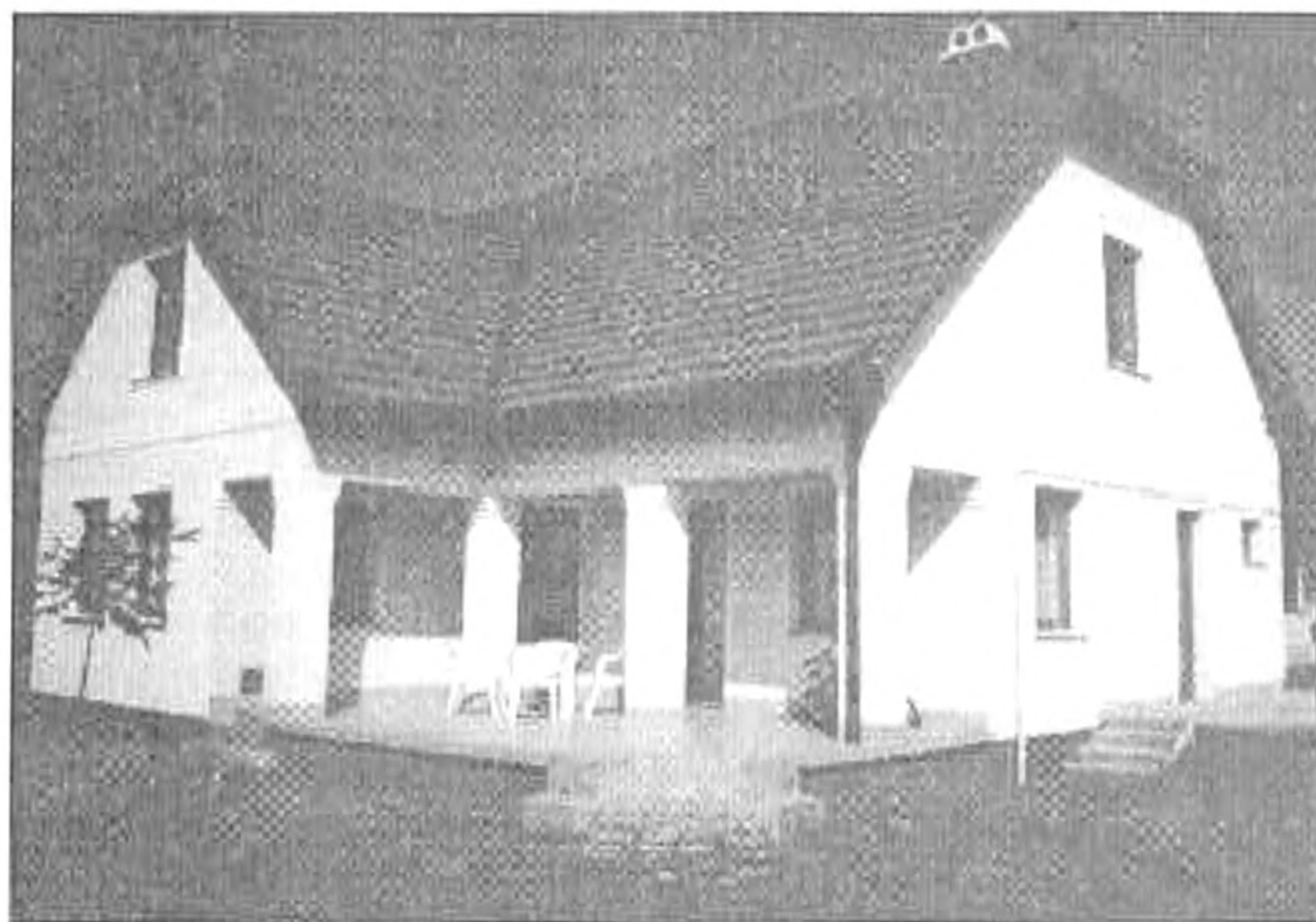
- *Mint magánember, kőműves mester - építőipari vállalkozó - vagy. Hogyan kezdték a vállalkozói pályafutásodat?*

- 1982-ben másodállásként váltottam ún. „ipart” a Vasi-pari Szövetkezethez végzett munkám mellett. Aztán 1983-ban már főállású vállalkozó voltam. Először egyedül, majd egy társammal, utána újra egyedül folytattam. Ma már alkalmazottaim is vannak. Átlagban 4-5 főt foglalkoztatok, a munka kötelező, ma már feltétele a vállalkozói igazolvány kiadásának.

Foglalkoztam szakmunkás tanuló képzéssel is 6-7 éven keresztül. 4 éve nem foglalkozom képzéssel, gyakorlati oktatással, mert az állam finanszírozása nem megfelelő.

- *Jelenleg jelentkeznek kőműves tanulóknak a fiatalok?*

- Egyre kevesebben vállalják ezt a szakmát. Tudomásom szerint gyakorlati képzésen ma nincs kőműves tanuló Békésszentandrason.

Legutóbb kivitelezett családi ház

időszakában jártunk, jött egy újabb ötlet, hogy legyünk önállóak. 1990. őszén 50 fővel alakultunk meg önálló jogi személyként. Azóta vagyok az elnöke.

Legfontosabb feladatunk tagjaink részére szolgáltatásokat nyújtani és ehhez meg kellett teremteni a gazdasági feltételeket. Először csak tagdíjból próbáltuk fenntartani a szervezetet, az iroda működését. 1990. után lehetőségünk volt arra, hogy az egész volt Ipartestületi szolgáltatóházat működtetés céljából visszakérjük a tulajdonunkba. Az akkori képviselő-testület és a polgármester úr támogatta kérésünket és ez megadta a lehetőséget arra, hogy az Ipartestület fejlődjön.

ügyeket, amihez személyi és tárgyi feltételekkel is rendelkezünk.

Ezért a kamara pártolótagdíjat fizet.

Továbbá vállalunk könyvelői tevékenységet a vállalkozók számára.

- *Hány fő tagja van ma a szervezetnek, milyen az összetétele? A szakmák között van-e hiányszakma, aminek kielégítése megoldatlan itt, községünkben?*

- A kötelező kamarai tagság bevezetésével, valamint a vállalkozói igazolványok visszaadásával a mi létszámunk is lecsökkent. Jelenleg 40 fő tagunk van, de ez nem jelenti azt, hogy csak ezeknek nyújtunk szolgáltatásokat. Tagjaink között mindenfajta vállalkozás jelen

- Milyen területen tevékenykedsz, milyen munkákat vállalsz?

- Sok családi házat építettem helyben és Szarvason is. Sajnos a családi ház építés a romló anyagi körülmények és a magas költségek miatt kissé háttérbe szorult. Felújításokat is vállalom, kisebb-nagyobb mértékű kőműves munkát, vakolásokat, burkolásokat, stb. Az utóbbi időben azonban egyre több nyaralót építek a Körös-parton. Ezek nagy többsége vidéki megrendelő. Teljes kivitelezést is vállalom kulcsátadásig, a megrendelőnek csak ellenőrizni kell.

A tervezetéstől az anyagbeszerzésig a villany-, víz-, gáz-, fűtőszeléstől a festésig bezárólag, ha igénylik. A kőműves munkán túl a teljes kivitelezésnél állandó partnerekkel dolgozunk együtt, túlnyomó többsége szentandrás vállalkozó.

- Nagyon sok szép Körös-parti házat látni. Van-e valamilyen különleges, amire különösen büszke vagy?

- Minden épületemre büszke vagyok. Ennek anyagi oldala is van természetesen. Van aki kész tervvel jön és van aki azt kéri, hogy meg tudnám-e tervezetni. Ekkor örömmel

küldöm a megrendelőt Kozák János építésmérnökhöz, aki nek már nagyon sok szép tervét valósítottam meg. Nagyon nagy munkát nem tudok vállalni, mert sem anyagilag, sem felszereltségileg nem állok úgy. Időnként pályázatok kisebb kivitelezési munkákra, néha nyerek, néha nem. Kisebb vágóhidat is építettem már Csabacsüdn. Annak örülök, hogy volt lehetőségem üzemcsarnokot építeni a békésszentandrás Szőnyegüzemben, különösen azért, hogy ezt a munkát helyi vállalkozóknak adták.

Végezetül még szeretném elmondani - ha már lehetőség adódott a bemutatkozásra -, hogy továbbra is várom megrendelőimet, ügyfeleim rendelkezésére állok.

Az Ipartestületi irodában a nyitvatartási időben is mindenkor a vállalkozóink rendelkezésére állunk.

Remélem, hogy mind az újság, mind a vállalkozók a bemutatkozásra vonatkozó együttműködést kihasználják.

- Köszönöm a beszélgetést.

Fabó István

Kedves Szentandrás Polgárok!

Híresjár András vagyok, tizenhat éves. Ebben az évben végeztem el a Gödi Piarista Szakmunkásképző Iskola első évét. Diszkovács szeretnék lenni, iskolában művészi szinten tanítják a különböző mesterségeket. Mozgalmas kisgyermekkorom után ma is belső nyughatatlan-sággal vagyok megáldva. Édesapám a kajak sportba fektette energiáját szép eredményekkel. Jómagam az önmegvalósítás más területén próbálkozom. Három éve gyűjtöm a múlt tárgyi emlékeit, melyeket múzeumba szeretnék rendezni.

Nemrégiben nagy örömmre megkaptam a nemrég elhunyt Hali István kovácmester hagyatékát, amit ezúton köszönök meg nagyon nagy tisztelettel családjának. A kétezredik évben szüleimmel és segítőinkkel kovácmúzeumot építünk, ahol szeretnénk lehetővé tenni a mesterség valós bemutatását is. Isten segítségével tanyamúzeumot szándékozom létrehozni a hozzátartozó gazdasági épületekkel együtt.

Kedves Szentandrásiaiak! Segítségét kérek mindehhez, elsősorban

erkölcsi támogatást! Mentsük meg és rendezzük falunk és mindennapi életünk emlékeit! A határok megnyitásával az emberi leleményesség számomra kincsértő darabjai kerülnek ki az országból. Ezt napjainkban már mindenki megtapasztalhatja. Ne hagyjuk, hogy eltűnjene régmúlt életünk tárgyai!

Álmaim megvalósításához a hely adva van. Eredeti helyen és módon tervezem a kivitelezést a 44-es út mellett. Segítsenek kérem egy-egy munkaeszközzel, berendezési tárggyal, lakástextiliával, régi ruhaneművel! A kapott eszközökön feltüntettem az adományozó család nevét. Hogy megszerezhessek egy-egy dolgot, azért időmhöz mérten munkát is vállalom. Édesanyám egy szociológiai jellegű írás kiadására készül a témából.

Nagy feladat előtt állok, sokat kell még küszködnöm, de vállalom és mindannyiunk örömeire bízom a megvalósításban.

Tisztelettel:

ifj. Híresjár András

Tanya 68.

Békésszentandrás, 1999. július 7.

Tisztelt Földtulajdonosok!

A békésszentandrás Zalka Máté Mezőgazdasági és Szolgáltató Szövetkezet által bérelt földek 1998. őszén és 1999. tavaszán a szélsőséges időjárás miatt jelentős belvízkárt szenvedtek.

A szövetkezet vezetése és tagsága munkájával jelentősen csökkentette a károkat, de azok mégis mintegy 20 milliós nagyságra tevődnek.

Ennek ellenére a különféle híresztelésekkel ellentétben a szövetkezet minden egyes földtulajdonosnak a szerződés szerinti földhaszonbért ki fogja fizetni.

Azok, akik terményben kérték a haszonbért, augusztus 20-tól jelentkezhetnek a Szárítóüzemnél kiszállításra abban az esetben, ha igényüket Fabó István üzemgazdásznál bejelentették.

Amennyiben még nem, úgy szíveskedjenek augusztus 1-jéig megtenni a szövetkezet irodájában.

Azok, akik nem jelzik természetbeni igényüket, úgy azt pénzben október 1-jétől fizeti szövetkezetünk.

Oláh Géza

ANYAKÖNYVI HÍREK születés

1999. április 15-én Lestár Flórián és Uhrin Ágnes szülőknek ENIKŐ, április 24-én Nagy Irma és Zubor László szülőknek ALEXANDRA, május 23-án Bencsik Zoltán és Enying Erika szülőknek HAJNALKA, június 6-án Sindel Gábor és Hegedűs Erzsébet szülőknek RENÁTA, június 15-én Csernus Ferenc és Aszódi Ildikó szülőknek BENCE utónevű gyermeke született.

HALÁLOZÁS

Katolikus szertartással eltemetett halottaink:

Szitó Vincéné Kis Ágnes Szent László u. 98. szám alatti lakos rövid szenvedés után június 26-án elhunyt. Élt 89 évet. Gyászolják: gyermekei, unokák, dédunokák, rokonsága, menyecskéje Búzás Attila Rákóczi u. 1. váratlanul elhunyt. Élt 31 évet. Gyászolják: felesége, gyermekei, szülei testvérei, apósa, anyósa, és a rokonság.

Református szertartással eltemetett halottunk:

Mészáros Ferenc, Bajcsy-Zsilinszky E. u. 20. szám alatti lakos június 21-én hirtelen elhunyt. Élt: 77 évet. Gyászolják: családtagjai és rokonsága.

NYUGODJANAK BÉKÉBEN!

A FALUGAZDÁSZ

„Termelj többet, jobban élsz”

Csak akkor igaz, ha a piac biztosított

Június 04-én Dr. Kósa Ferenc az FVM helyettes államtitkára az alábbi előadásával nyitotta meg az Alföldi Növénytermesztési Napok szakmai tanácskozását. A magyar mezőgazdaságot irányító FVM tárca tevékenysége arra irányul, hogy az Európai Unióhoz - várhatóan 2002-ben - történő csatlakozásig:

* Megvalósítsa a jogharmonizációt;

* Kiépítse az intézményrendszert;

* A gazdaság stratégiája a csatlakozásig maradjon nemzeti és magyar;

* Megőrizze az esélyt arra, hogy a vidéken maradás polgári módú megélhetést biztosítson;

* Fontos a munkahelyteremtés, mert az alkotó ember munkahely hiányában leépül, mind maga, mind a társadalom számára teherré válik;

* Biztosítani kell, hogy a termelési szint az EU csatlakozáskor az adottságainkhoz igazodjon.

Magyarországon 1000 milliárd Ft értékű mezőgazdasági alapanyagtermelés, és hasonló mértékű élelmiszertermelés folyik. Ezzel a termelési volumennel egyik ipari ágazat sem tudja felvenni a versenyt, ezért az ágazat helyzete különös figyelmet érdemel.

A helyettes államtitkár kiemelten szólt a sertés tenyésztési ágazat, mint a legnagyobb ágazat helyzetéről. Elmondta, hogy a sertéshús fogyasztása 43 kg/főről 23 kg/főre esett vissza az elmúlt években, ugyanakkor az export lehetőségek is beszűkültek.

Az ágazat előtt két lehetőség áll, vagy csökkenti a jelenlegi kibocsátást - ami kb. 5-5,5 millió - 500.000-1 millió darabbal, ezáltal csak a belső fogyasztás által igényelt mennyiségét állítja elő, vagy a piac megtartása miatt, bízva a jobb időkben - bármely áron - megtartja a jelenlegi termelési szintet és exportpiacot keres.

Ma 1 kg sertéshús előállításának önköltsége 215-225 Ft. Az FVM a 193 Ft-os minimálár bevezetését a gazdálkodók számára mentőövek szánja, és a felvásárlók mindenféle visszaélését - az ár megfizetésével kapcsolatosan - meg fogja torolni.

Ez az ár a leggyengébb minőségre vonatkozik, ami az EUROP minősítés alapján 220 Ft-ig emelkedhet kilogrammonként. A bevezetett ár minimálár és nem irányár. Sok szó éri a tárcát azért, hogy import húst hoz be. Ezt nem akadályozhatjuk meg, hiszen 1 egység importja ellenében 5 egységet exportálhatunk. Sajnos az export csak komoly állami támogatással valósítható meg, pl. 7000 tonna hasított sertéshús kiszállítása orosz kötésre 160 Ft/kg állami támogatás mellett lehetséges.

Az import egy része belsőség, mely Nyugat-Európában kutyaedeknek számít, hazánkban azonban élelmiszeri cikk.

Mi várható a sertéspiacon? - tette fel a kérdést az előadó. Úgy tűnik az EU-ban a rakományok a II. félévre kiürülnek, áremelkedés várható, mely a magyar sertéstartók helyzetét is javítani fogja.

Gondot okoz a sertéstartás a települések belterületein, itt a tartás sorsa az önkormányzati rendeletek révén megpe-

csételődhet, felerősödik a külterületeken lévő nagy sertéstartó telepek szerepe. A vágóhidak szigorú ellenőrzése már eddig is több üzem bezárását tette szükségessé az ottani, főleg higiénés problémák miatt.

Előadása további részében az államtitkár a tej ágazat helyzetével foglalkozott. Itt hangzott el az a kijelentése, hogy a „termelj többet jobban élsz” mondás mára nem igaz. Csak piacra szabad termelni! A tej az EU-ban kvótához kötött. Ezért nálunk is meg kell határozni, mekkora mennyiség szükséges, és ne állítsunk elő ennél többet! Át kell alakítani a gondolkodásmódot, nem kioktatással, hanem segítő kezettel nyújtva. Magyarországon a tejfogyasztás 245 l/fő volt, most 160 l/fő, tehát a túltermelés relatív, a fizetőképes kereslet visszaeséséből adódik.

Felmérések szerint a hazai lakosság 30%-a nem reggelizik, a fennmaradó 70%-nak pedig csak a 10%-a iszik tejet akkor, amikor 1 millió ember szenved csontritkulásban. A tejfogyasztás e betegség visszaszorításában kiemelkedő szerepet játszhat.

A tejkvóták elosztása megtörtént. A termelés 5%-os 1999. évi korlátozását jobb lenne feloldani, a főlösteget tejpor, illetve vaj előállításával levezetni. Ehhez szükséges a terméktanács literenkénti további 1-1,5 Ft-os hozzájárulása, melyről a tárgyalások folynak.

Követendő példa lehet az, amit az USA-ban régóta tesznek, nevezetesen a munkanélküli segélyt nem pénzben, hanem élelmiszerben, a

szolgáltatások kifizetésében teljesítik az érintettek felé.

Kósa Ferenc előadásának utolsó részében a Gabona ágazat helyzetével foglalkozott.

A mai terméskilátások alapján - főleg a vetésterület csökkenése miatt - a tavalyi 2 millió búzaexport helyett, jó ha 600.000 tonna exportálására lesz lehetőség.

Jó marketing munkával meg kell őrizni a sokéves átlagos vetésterületet.

A jó minőségű búzának található piac, ezt bizonyítja a tavalyi rekord mennyiségű kivitel is.

Várhatóan a kukorica termésmennyisége a tavalyi fölött lesz, ezért már most meg kell kezdeni a marketing munkát ahhoz, hogy a főlösteget külföldön elhelyezést nyerjen.

A magyar tőzsde működése, forgalma miatt nem megbízható - mondta a helyettes államtitkár. A tőzsdei árnál figyelembe kell venni, hogy az nem telephelyi ár. Hazánkban a gabonát 15 USD/tonnával kisebb költséggel kell előállítanunk, - a szállítási távolság és mód miatt - hogy versenyképesek legyünk a világpiac más szereplőivel.

„Jól kell csinálni a gabona-termesztést, melyben a Viharsaroknak meghatározó szerepe van” - jelentette ki a helyettes államtitkár.

Végül megjegyezte, hogy a magyar parasztság évszázadokig a nemzet megtartó ereje volt, hiszen bölcs és türeklépességgel megáldott lény. Hiányzik ma ez a réteg, a példamutatással, a szerepvállalás lehetőségével együtt.

Sinka Csaba
falugazdász

HÍREI

A szaktárca nyitott, de türelmet kér

Tamás Károly, az FVM államtitkára a battonyai gazdák követeléseiről

A miniszter úrral együtt mindig is gazdapárti voltam, az vagyok, és leszek is - nyilatkozta lapunknak Tamás Károly, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (FVM) közigazgatási államtitkára, a battonyai gazdák legújabb követeléseire (Napi Magyarország, 1999. július 5.) reagálva. Az államtitkár kifejtette, hogy a tárca igyekszik mindent megtenni a gazdák érdekében. - Csak megalapozott igényeket lehet a kormányzattal szemben támasztani. Ugyanis - fogalmazott Tamás Károly - nem az FVM a vásárló. A tárca csak segíteni tud a piaci zavarok elhárításában, de nem foglalkozik kereskedelemmel. A gazdáknak a piacgazdaságban szerződéses alapon kell termelni, csupán ez a megoldás nyújthat kellő garanciát arra, hogy a megtermelt árut, megfelelő minőség esetén, tőlük megvásárolják.

A tárca által megállapított 193 forintos sertéshús-minimálár az államtitkár szerint tulajdonképpen többet tartalmaz, mint a battonyaiak követelése, hiszen az úgynevezett E minősítésű termékért 230 forint jár, vagyis a gazdák átlagosan már most nagyobb összeget kapnak 200 forintnál. A sertésenyésztők egyébként több támogatáshoz jutottak az év első felében, mint a múlt év egészében. Az exportra jutást például 60 forinttal szubvencionálták, és tízforintos minőségi felár révén olyan helyzetbe hozták a Hús Terméktanácsot, hogy az további nyolcvan-száz forinttal képes támogatni az exportra jutást. A magyar sertéshúskivitel tehát 140-160 forintos „hátszéllel” hagyja el az országot. Ráadásul az utóbbi hetekben 153 ezer élő sertésnek megfelelő mennyiségű árut kötöttek le exportra külkereskedők, a heti vágások száma tízezerre nőtt. A Hús Terméktanácsal történt megállapodás alapján a szervezet még a hét első felében pályázatot ír ki, és ugyanekkor megkezdődhet húszezer sertés felvásárlása, súlytól függetlenül kilogrammonként 193 forintos áron.

A javasolt importkorlátozással kapcsolatban Tamás Károly arról tájékoztatót, hogy az érvényes szerződések alapján 26 ezer tonna sertéshúst vagyunk kötelesek behozni. A tárca legfeljebb az ütemezésbe szólhat bele, de nem engedi meg, mint az megtörtént tavaly, hogy az első negyedévben bekerüljön az

országba az egész éves mennyiség. A nyesedékhúst és belsőségeket pedig csak olyan cégek importálhatják, amelyek felfőzik azt, és így használják fel termékeik gyártásában. További szigorításokra nincs mód, Brüsszel kilátásba helyezte ugyanis, hogy ha ezt megteszük, ellenlépésekre számíthatunk. Az importtiltasokat szorgalmazóknak tudniuk kellene, hogy Magyarország az ötszörösét szállítja az EU-ba annak, mint amennyi onnan hozzánk érkezik. Ezt a piacot veszélyeztetnénk tehát a behozatal korlátozásával. A békésiek által javasolt 23 ezer forintos minimálárral kapcsolatosan Tamás Károly elmondta, hogy az egykori állami gazdaságok - jelenleg főként a biológiai alapok előállítására kaptak megbízást, és részvénytársaságként működnek - tonnánként 14-16 ezer forintos önköltségen termelik a búzát. Igaz, hektáronként hat-hét tonnás hozamokat érnek el. Az átlagos ráfordítás ennél természetesen nagyobb, de nem több 16,5-17 ezer forintnál. Azok a gazdák azonban, akik legfeljebb 2,5 tonna búzát tudnak egy hektárról betakarítani, magától értetődően ráfizetnek, ezek önköltsége valóban 23-24 ezer forint körül alakul. Azoknak a termelőknek tehát, akik az országos átlagtermésnek csupán a felét képesek elérni, a búza helyett más növényt kell termesztésbe vonni. A minisztérium az idén segíteni akar a gazdáknak a búza minőségében: öt gépkocsival,

illetve abba beszerelt gyorsvizsgáló laboratóriummal, öt regionális centrumban, Kaposvárott, Veszprémben, Szegeden, Szolnokon, Debrecenben ötven tonnáig ingyen vizsgálják a gazdák gabonáját. Vita esetén a takarmánymintát Székesfehérvárott újra elemzik, a vizsgálat eredménye mindkét fél számára kötelező lesz.

- Azt ajánlom a termelőknek, hogy ne adják el 18 ezer forintért a gabonájukat, ehelyett vigyék közraktárba azt, hiszen az idén nem kínálati, hanem keresleti piac van: a tavalyi ötmillió tonnával szemben 1999-ben 3,3 millió tonnára lehet számítani - hangsúlyozta Tamás Károly.

A tejkérdésre reagálva úgy vélekedett, hogy a tejtermelés ma Magyarországon a legjövedelmezőbb mezőgazdasági ágazatok egyike. A Dalmádi mezőgazdasági Rt. például - ahol 2500 tehenet gondoznak - 250 millió forintos jövedelemre tett szert. Ott ugyanis extra minőségű tejet értékesítenek - vagyis 61,39 forintot kapnak literenként. De hasznot hoz a tej azok számára is, akik - a magyartarka-állományhoz tartozó - tehenenként éves szinten hatezer helyett ugyan csak 4,5 ezer litert tudnak fejni, de az ivadékot vemhes üszöként vagy hizóbikaként értékesítik. A két-három ezer litert termelők viszont kiesnek a versenyből.

Az ágazat számára mindenekelőtt a belső kereslet csökkenése okozza a gondot, hiszen az az utóbbi években 240 literről 160 literre csökkent. Az ágazat egyébként nem engedélyezte a Tej Terméktanács által javasolt ötszázalékos kvótacsökkentést, amely elsősorban a családi gazdaságokat, östermelőket sújtotta volna. Ami a belső felvevőképesseget illet, Tamás Károly utalt rá, hogy Bács-Kiskun megyében is megindítják az iskolatej-akciót, és a szociális segély részeként bevezetik a tej- és húsbónokat.

Egyes helyeken, így a Baranya megyei Bolyban a segélyek húsz-harminc százalékát már ezen a héten tejjegyekben adják ki. A tejporimportot az államtitkár szerint is le kellene állítani. Éppen ezért a kérdést az FVM szakapparátusa vizsgálja, és hamarosan megszületnek a szükséges intézkedések.

- A minisztérium nyitott minden, a gazdák által megfogalmazott kérdésben, de politikai indíttatású követeléseket nem kíván teljesíteni. Ezek zavart okozhatnak a lakosság körében. Éppen ezért megfontoltságra, türelemre és józan mérlegelésre kérem a magyar gazdatársadalmat - összegzett Tamás Károly, hozzátéve, hogy a követeléseket a minisztérium vezetése ezután fogja megtárgyalni.

Valkó Béla

Megjelent:
Napi Magyarország
1999. július 7. szerda

AZ ÖNKORMÁNYZAT HÍREI

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzatának BÜNMEGELŐZÉSI PROGRAMJA

Az 1989. évi politikai rendszerváltozást követően jelentős társadalmi és gazdasági változások következtek be a magyar társadalomban. Az átalakulás pozitív tényezői mellett felerősödtek olyan nem kívánatos folyamatok is mint pl. az életszínvonal csökkenése, a munkanélküliség, a társadalmi kontroll fellazulása.

Békésszentandrás bűnügyileg nem mondható fertőzöttnek. Problémát jelent az alkoholizmus, a munkanélküliség ami sok esetben vezethet bűnözéshez.

Településünkre a vagyon elleni bűncselekmények jellemzőek, különösen a víkendházak, üdülők körzetében.

1990. év óta működik a Békésszentandrás Bűnmegelőzési Egyesület és 1998. évtől a Békésszentandrás Bűnmegelőzési Közalapítvány. A közeljövőben a kettő kapcsolatát kell erősíteni és tevékenységüket kiszélesíteni.

A bűnmegelőzési program célja:

- bűncselekmények elkövetésének megelőzése
 - felvilágosító munkával az állampolgárok nevelése, a településért érzett felelősségük növelése
- További cél mindazon szervezetekkel, gazdasági egységekkel együttműködni, amelyek elfogadják a programban foglaltakat és készek is annak megvalósításáért tenni.

A program főbb területei:

1.) Család, gyermek és ifjúságvédelem

- érintett szervek bevonásával a deviáns, antiszociális magatartási formák kialakulásának megakadályozása (szórakozóhelyek, fiatalok által látogatott helyek működésének szabályozása)
- felvilágosító tevékenység: gyermekek felkészítése a törvénytisztelő életre
- kábítószer megelőzés oktatása (DADA rendőrségi program szélesítése)
- nagyobb odafigyelés a hátrányos körülmények között élő gyermekekre védőnő, óvoda, iskola bevonásával

2.) Közlekedési baleset-megelőzés

- közlekedési szabályok ismertetése, betartatása gyerekeknek
- ittas vezetés visszaszorítása érdekében gyakoribb ellenőrzés

3.) Megelőző vagyon és gazdaságvédelem

- már működő szervezetek tevékenységének kiszélesítése
- a vagyon és értékvédelem lehetőségeinek mind szélesebb körű propagálása

A programban foglaltak megvalósításához elsősorban felvilágosító tevékenység szükséges, pénzügyi szükséglet minimális. Amennyiben pénzügyi fedezetet kell biztosítani, arról adott esetben a Képviselő-testület dönt.

Sinka József polgármester

Rövid hírek

* A Képviselő-testület elvi engedélyt adott a NO-Hole Bt. és a békésszentandrás PC-Klub által építendő Internetes adatközlésre is alkalmas helyi informatikai hálózat létesítésére. A további fejleményekről folyamatosan tájékoztatjuk a kedves olvasót.

* Ismételten pályázatot nyújt be Önkormányzatunk a Békésszentandrás Nagyközség Falusi Turizmusáért Egyesülettel közösen Teleház létrehozására. A pályázat elnyerése esetén az alábbi szolgáltatásokat tudná biztosítani a Teleház:

- ügyintézés, segítségnyújtás, közreműködés a hatályos CD jogtár állampolgárok számára történő hozzáférhetőség biztosításával
- Internet elérhetőségi lehetőség a könyvtár teljes nyitvatartási idejében
- közhasznú tájékoztatás biztosítása, az Önkormányzat testületi üléseinek jegyzőkönyvei mágnes adathordozón keresztül elérhetővé válnak.
- helyi hirdetés, hírközpont, a helyi hírek az önkormányzat lapjában megjelenő tudósítások, mágneses adathordozón keresztül elérhetővé válnak

- irodai szolgáltatás
- számítógépes játék, a lakosság minden korosztálya számára számítógépes játékok megismerése
- számítógépes munkák végzése

A Teleház szolgáltatásait a lakosság részére önköltséges áron fogja biztosítani.

* Pont került a kommunális szilárd hulladék gyűjtésére vonatkozó egy éve tartó vitára. A döntés értelmében a Képviselő-testület 2000. január 1-jétől a szemétszállítást kiterjeszti Békésszentandrás Nagyközség közigazgatási területén lévő összes lakóingatlanra. A szemétszállítás díját a kommunális adó összegébe kívánja beépíteni. A gyűjtésre vonatkozó szabályok megalkotására az Ügyrendi, a Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottság kapott megbízást. Január elsejéig a ma is érvényben lévő szemétszállítás működik. Kérem a Tisztelt Lakosságot, hogy éljen a lehetőséggel havi 200 Ft ellenében házuk előtt elszállítják a háztartási szemetet. Befizetni a Polgármesteri Hivatal pénztárában lehet.

Sinka József
polgármester

Gödény-halmi homokbányák tájrendezése

A hosszú évek óta felhagyott Gödény-halmi homokbányák tájrendezési feladatainak elvégzésére nyert a közelmúltban az Önkormányzat 9.362,5 eFt vissza nem térítendő támogatást a Központi Környezetvédelmi Alapból. A legszigorúbb előzetes hatósági egyeztetésen átment project fő célja a gödény-halom eredeti állapotába való visszaállítása. Ennek keretében az okozott tájseb, a roncsolt felület, kibányászott bányaudvar feltöltése, az

életképtelen fák eltávolítása, ligetes domboldal kialakítása fog megtörténni. A tájrendezési munkák után a homokbánya területe is védelem alá helyezhető, mellyel nem titkolt célja az Önkormányzatnak, hogy a Gödény-halom - mint Magyarország legnagyobb kunhalma és a rézkorból származó temetkezési hely - kultúrtörténeti emlékként, eredeti formájában, tájba illesztve fennmaradjon, és az a nagyközönség számára is látogatható legyen. A beruházás várhatóan a jövő év első felében befejeződik.

Tájékoztatás

A 33/1998.(VI.24.) NM. rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről rendelkezik.

Az idézett rendelet értelmében a járványügyi szempontból kiemelt jelentőségű munkaterületeken foglalkoztatni kívánt munkavállaló, illetve a tevékenységeket gyakorolni kívánó munkát végző személy illetve tanuló, hallgató esetében az előzetes munkaköri, szakmai illetve személyi higiénés

vizsgálat kiegészül az 1. sz. mellékletében meghatározott kötelező vizsgálatokkal!

Az 1. sz. melléklet meghatározza továbbá azon munkaköröket melyek esetén Egészségügyi Nyilatkozatot kell beszerezni az eddigi egészségügyi könyv helyett.

1999. július 01-jétől az ÁNTSZ munkatársai hatósági ellenőrzéseik során, csak az Egészségügyi Nyilatkozatot fogadják el.

ÁNTSZ Városi Intézete
Szarvas

Nyári szünet

Értesítjük a kedves olvasókat és a lakosokat, hogy a Könyvtár **augusztus 9-től 19-ig zárva!** Nyitás augusztus 23-án, hétfőn. Megértésüket köszönjük.

Benedek Erika

AZ IPARTESTÜLET HÍREI

IPOSZ-MTESZ

Megújult együttműködés a gazdasági érdekek érvényre juttatásáért

A közelmúltban újította meg együttműködési megállapodását az Ipartestületek Országos Szövetsége, valamint a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége. A tagság szakmai érdekeinek érvényre juttatásában továbbra is közösen fellépni kívánó két szövetség elnöke - Michelberger Pál (MTESZ) és Szűcs György (IPOSZ) méltatta az 1995-ben megkötött együttműködés hasznát. Miután a két szervezet legfőbb célkitűzései közel állnak egymáshoz, így a gazdasági érdekvédelmi munkában ezután is kölcsönösen segíthetik egymást. A megújított együttműködés ünnepélyes aláírására sajtótájékoztatót került sor, melyen az IPOSZ ügyvezető elnökségéből jelen volt Zilahy Sándor alelnök és dr. Szabó István ügyvezető igazgató is. Az alábbiakban a megújított együttműködés leglényegesebb pontjait ismertetjük.

Az Ipartestületek Országos Szövetsége, valamint a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége - mint kiemelkedően közhasznú szervezet - kinyilvánítja, hogy továbbra is közösen kíván fellépni az érdekvédelmi jogok intézményes biztosítása érdekében, többek között a kamarai törvényben is biztosított szabad véleménynyilvánításra és

javaslattevési jogra, a közhasznúsági törvényre figyelemmel a fokozottabb szakmai érdekek érvényre juttatására.

A két szervezet legfőbb célkitűzései közel állnak egymáshoz, melyet nem befolyásol az a körülmény sem, hogy tagszervezeteik, valamint azok tagsága társadalmi helyzetükből adódóan sajátos (részben speciális) célokat tűztek maguk elé.

A MTESZ, mint a műszaki értelmiség legnagyobb szervezete, amely a modern technikai haladást, műszaki megújulást szolgálja és az IPOSZ, mint a kisiparosok szintén legnagyobb szervezete, amely a kisipari termelés műszaki problémáit legjobban ismeri kölcsönösen érdekelt abban, hogy ezen tudás és tapasztalat ötvözte mindkét szervezet tagságának kölcsönösen segítségére legyen.

Az együttműködés főbb elveinek gyakorlati megvalósítása érdekében az IPOSZ és az MTESZ az alábbi program megvalósítását határozták el:

1) A két szervezet kölcsönösen részvételt biztosít egymásnak a legfőbb döntést hozó - elsősorban gazdasági-műszaki jellegű - választott testületi ülésein így:

* a MTESZ a Szövetségi tanács szakmai témájú üléseire az IPOSZ elnökét, vagy meghatalmazott képviselőjét;

* az IPOSZ Közgyűlésére a MTESZ elnökét, vagy meghatalmazott képviselőjét kölcsönösen meghívják,

2) A két szervezet mind testületi, mind pedig szakértői szinten kölcsönösen tájékoztatja egymást a mindkét felet érintő alábbi témákban, így:

* a jogszabály-előkészítésben való részvételről, illetve az egyes jogszabálytervezetekről alkotott véleményről;

* a szervezeteknél készített gazdasági, gazdaságpolitikai tárgyú koncepciókról - azokat egymásnak megküldik -, illetve kölcsönösen egyeztetnek;

* a kormányzati gazdaságpolitikai elképzelésekről kibocsátott nyilatkozataikat a felek - kölcsönösen érintettség esetén - egymás között egyeztetik és konszenzus alapján, együttesen bocsátják ki.

3) A két szervezet szakmai bizottságai között közvetlen kapcsolattelvével elősegítése, a hatékonyabb szakmai érdekképviselet biztosítása érdekében kölcsönös egyeztetés az adott szakmákat (szakmai területeket) érintő oktatás, minőségbiztosítás, innováció területén, tekintettel az Európai Unióhoz való csatlakozás követelményeire is. Kölcsönös

részvétel szakmai konferenciákon fórumokon illetve szükség szerint közös rendezvények megtartása.

4) Az IPOSZ és a MTESZ a területi szervezetei közötti együttműködés elősegítése érdekében javasolja, hogy az érintettek jelen együttműködési megállapodás alapján, a területi feladatok meghatározása mellett alakítsák ki az együttműködés konkrét helyi formáit.

A MTESZ fontosnak tartja és támogatja, hogy az IPOSZ a Szövetség tagegyesületeivel - különösen a szakmailag közelállókkal - alakítson ki közvetlen kapcsolatot, együttműködést.

6) Az IPOSZ - mint a Gazdasági Tanács ülése előtt konzultál a MTESZ, illetve az érdekelt egyesületek vezetőivel és egyeztetett véleményüket, javaslataikat képviseli a Tanács ülésén.

7) A MTESZ az országos informatikai-Internetes hálózatról adódó szolgáltatási lehetőségeket biztosítja az IPOSZ és tagszervezetei részére.

Az együttműködő partnerek, elnökeik vezetésével, minden év elején - az operatív kapcsolatot tartó titkárságok előkészítése alapján - értékelik az együttműködés tapasztalatait és meghatározzák az adott év konkrét közös feladatait.

Az ÁNTSZ Városi Intézetének felhívása

Európában az Európai Unió által 1997-ben végzett felmérés szerint mind a szűréseken felismert, mind a regisztrált allergiás betegek száma fokozatosan növekedett.

Az allergiás megbetegedések közül a virágpor okozta allergiák 3 féle formában jelentkezhetnek:

- asztma
- szénanátha
- allergiás kötőhártya gyulladás

Ezen megbetegedések legfőbb kiváltója a parlagfű.

E gyomnövény júliustól október végéig virágzik. Irtása leghatásosabb tavaszi

megjelenésétől kezdve korai gyomlálással, illetve tömegesebb előfordulása esetén a virágzás előtt végzett rendszeres kaszálással.

A parlagfű nemcsak szántóföldön, hanem városi gyomként is ismert; rendezetlen építési területeken, elhanyagolt kertekben, árokparton, utak szélén is megtalálható.

Kérjük az allergiás megbetegedésben szenvedők és a ma még egészségesek védelme érdekében Ön is irtsa a parlagfűvet!

ÁNTSZ Városi Intézete
Szarvas

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik
MOLCSÁN GYÖRGY ANDRÁS
temetésén résztvettek, sírjára koszorút és virágot helyeztek el.

Lánya és fia

„Akkik lakoznak csendben valahol,
Szomorúfűzükre ráhajol,
Akkinek sírján havány mécs lobog,
A gyötrődést azok már rég feledték:
Mi sírva élünk, ők meg boldogok...”
(Ady)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet a 30 évvel ezelőtt ballagó 8.c osztálynak és Csikos Györgyné osztályfőnöknek, hogy 1999. június 26-án osztálytalálkozójuk alkalmával **SINKA JÁNOS** sírjához kimentek a temetőbe, elhelyezték a megemlékezés virágait, emlékét szívükben megőrizték.

Gyászoló szülői

SULI-HÍREK

Sakkeredmények az 1998/99. tanévben

Ismét lezárult egy sakksezon, tele versenyekkel, megméretésekkel. Iskolánkban ebben a tanévben kevesen választották a sakksakkörök kikapcsolódásként. Az a néhány tanuló, akik viszont kitartóan végigjárták, tanulták az évet igen szép eredményeket értek el a megyei és országos versenyeken egyaránt.

Felsorolom a versenyeket, a tőlünk indulókat és a helyezéseiket:

Legnagyobb léptékű volt a Ajkán megrendezett négy versenyből álló bajnokságsorozat. Az Önkormányzat támogatásának köszönhetően 2 tanuló tudott ide folyamatosan elmenni. Szeptemberben, márciusban, májusban és júniusban bonyolított versenyeken Molnár Katalin 3. osztályos tanuló végig első helyezést szerzett az alsós lányok között, így a pluszként meghirdetett Grand Prix versenyt is ő nyerte. Csipai Levente 6. osztályos tanuló pedig a felsős fiúk között volt végig az élmezőnyben, így ő is elhozhatta a Grand Prix kupáját.

Rögtön tanévkezdéskor, szeptember 5-6-án voltak lányaink Tatabányán a II. Osztályos Női Sportnapon. Sakkban felnőttek között Korbely Györgyné győzött, míg a gyerekek között Molnár Katalin.

Cegléden november 28-án „Ceglédi ősz” elnevezésű országos gyermek rapid sakkversenyt tartottak. Molnár Katalin itt a korcsoportjában az 5. helyet szerezte meg, míg a felsős, igen erős fiúversenyben Csipai Levente és Molnár Gábor szerepelt szépen.

Az ősz során még a pest megyei Kókán rendeztek nyílt egyéni és csapatbajnokságot, ahol Lázár Győző 7. osztályos tanuló képviselte iskolánkat. A felsős csapatok között 4. helyet szerzett Hajós Alfréd DSE tagjaként szerepelt ügyesen.

Március 20-án Szarvason bonyolították le a „Hajdútej Kupa” elnevezésű sportversenyt, ahol igen népes mezőnnyel képviselte a sakk is magát. Felső fiúk között Csipai Levente 2. lett, alsós lányok között Molnár Katalin első.

A diákolimpián is indultunk csapatban és egyéniben is. Sajnos csak felsős fiúcsapata van jelenleg iskolánknak. Tagjai: Korbely György 8.o, Lázár Győző 7.o, Csipai Levente 6.o, Korbely Zsolt 5.o. Ők az igen szép megyei 4. helyet hozták el. Molnár Gábor a Vajda Péter Gimnázium csapatában versenyzett, a gimnáziumok versenyében harmadikok lettek, Molnár Katalin pedig a Fő Téri Általános Iskola 2. sz. csapatának lett erőssége, ők a megyei 2. helyezést érték el.

Az egyéni korosztályos bajnokságon, amit május 26-án Gyulán tartottak, Molnár Katalin a 11 éves lányok között indult és 3. lett, Csipai Levente és Molnár Gábor pedig a 13 éves fiúk között szerepeltek szépen.

Korbely György, Korbely Zsolt, Csipai Levente és Molnár Gábor leigazolt versenyzői a szarvasi mozgáskorlátozottak II. sz. csapatának, így ők egész szezon alatt hétvégeken még a megyei csapatversenyeken is játszottak. Csipai Levente aktív versenyzője a helyi sakk-klubnak is, a szentendrési felnőtt csapattal is járja a megyei versenyeket.

A nyáron Zámárdiban veszünk részt egy sakkoktatással egybekötött táborozáson, amit a Hűvösvölgyi Sakkiskola szervezett a Magyar Sakkszövetség felügyelete mellett.

Nagyon zsúfolt, erős versenyév volt, ahol a gyerekek kiválóan helytálltak. Jó lenne, ha a következő tanévben újra tudnánk indítani a sakksakkörök, ezért új tagok jelentkezését várjuk.

Molnár Józsefné a sakkoktatást támogató szülők egyike

Így is lehet...

Napjaink egyik problémája, hogy alig van időnk egymásra. Iskola - tanítási órák - szakkörök - szülői értekezlet - nagyjából ennyi a kapcsolattunk. Lazább, kötetlenebb együttlétekre is szükség lenne gyerekek, pedagógusok és szülők között. Azt, hogy ez a megállapítás mennyire helytálló, tapasztalhattuk június egyik hétvégéjén, amikor három napot töltöttünk együtt. A 7.b osztály, Sinka Imre osztályfőnök és a szülők. Sátorvertünk, horgásztunk, fürdöttünk, főztünk, együtt voltunk, mint egy nagy család. Nem kellett rohanni, jutott időnk egymásra, nem szólt meg a csengő. A gyengébb képességű tanulóknak is volt sikerélménye, hiszen itt nem kellett felelni. Úgyesen horgásztak, remekül megtisztították a halakat, joggal voltak büszkéek magukra. Vidáman telt el a három nap és a sátorbontás közben már a jövő évi „ismétlést” terveztük.

Idézet a gyerekek élménybeszámolójából:

„...Már alig várta mindenki a kirándulás napját. És amikor eljött a csütörtök, az az öt óra délelőtt a suliban, sokkal hosszabb volt mint más-kor...”

*

„- Jó lenne, ha többször is lemehetnénk így az osztállyal sátorozni!”

*

„...Én nagyon jól éreztem magam a kiránduláson, ezt feltétlenül meg kell ismétel-nünk!”

*

Azért mentünk sátorozni a Körös partra, hogy a gyerekeink jól érezzék magukat, ez sikerült, bizonyítják a fenti idézetek. Ugyanakkor nekünk felnőtteknek is nagy élményt jelentett, hogy együtt lehettünk!

Érdemes lenne más osztályoknak is megpróbálni, higgyék el, megéri!

Győri Jánosné

AJÁNLJUK MAGUNKAT!

Nyári munkára (napraforgó idegenelés) szünidős diákokat felveszünk.

Jelentkezés:

MEZOMAG Kft., Kákai major és Gázsó Adrienn, Békésszentandrás, Fő út 13., telefon: 217-158.

Vállalunk: kombájnolást és talajmunkákat Felvásárolunk: őszi búzát az örménykúti GRANÁRIUM Szövetkezet telephelyén.

Érdeklődni: Gurszki Tibornál, telefon: 06-20-9106829

APRÓ * APRÓ * APR * APRÓ

Eladó: Cirkula asztal, perzsa szövőszék 130-as, teakályha, szalagfűrész, cserép, burkolólap. Érdeklődni: Békésszentandrás, Hunyadi u. 28.

SKODA 120L 84-es, lejáró műszakival, felújított motorral ár

alatt eladó, Érdeklődni: 06-60-447-530.

*

1200-as LADA lejáró forgalmival vizsgára felkészítve áron alul eladó. Érdeklődni: 66/217-116, 17 óra után. Marton Andrásné, Dinnyelapos 56.

Kirándult a 7.a

legnagyobb nevezetességét, a mátrai őszjuharfát, amely egy több száz éves fa, s Parádsasvár határában áll. Recsken mély benyomást tett ránk a Nemzeti Emlékpark.

Innen a szállásunkra érkezünk, a Sirok Motelba s mivel kellemesen elfáradtunk, a vacsora elfogyasztása után „elnyomott” minket az álom. Másnap reggel a fiúk közül három önkéntes segítkezett a reggeli elkészítésében. E napi első utunk egy múlt században épült kovácsműhelyhez vezetett VERPELÉTRÉ. A szerzők nagy részét kovácsemberek két kezű munkával készítették el. A műhely megtekintése után átsétáltunk Verpelét Román kori templomába, melyet szájatva tekin-

Május 27-én reggel 6 óra 30 perckor elindultunk az osztálykirándulásunkra, melyet már mindenki nagy izgalommal várt.

Az időjárás is kedvezett, nyári melegben tölthetjük el mind a három napot.

Felügyelőként három tanár jött el velünk: Tóth Zoltánné, Bíró Csaba és osztályfőnökünk, Fekete-Rekényi János. Utunk első megállóhelye TARNAMÉRÁN volt, ahol megtekintettük a Magyarországon egyedülálló intézményt, a Magyar Rendőrmúzeumot. A múzeum-

A recski Nemzeti Emlékpark

ban sok számunkra érdekes bemutatásra kerülő tárgy mellett, nekünk legjobban Görbe Nóra és Hollósi Frigyes életnagyságú szobra tetszett. A tarnamériai múzeum után, Gyöngyösön a Mátia Múzeum következett. A SÓSKÚTI KLÁTÓT sokáig nem feledjük. Kora délután értünk Mátraházára, ahol a buszról leszállva, egy igenesak „rázós” gyalogútúra várt ránk, mely Mátraházától a Kékestetőig tartott. Miután megtekintettük Magyarország legmagasabb pontját, megnéztük a Mátia egyik

tettünk meg. A templom a túldíszített román stílus jeleit hordozta magán. Miközben Verpelétről Kismánára mentünk át, osztálytársunk Kerozin kazettáját hallgattuk, tanáraink legnagyobb öröme. Megérkeztünk Kismánára, s meglátogattuk a kismánai vár kertjében berendezett század eleji hangulatú táj- és helytörténeti házat, és utána felsétáltunk a vár romjaihoz. A siroki ebéd után buszoztunk egy jó negyedórát, és megérkeztünk a mindenki által régóta várt délutáni programunkra Bük-

Siroki vár

székre, a fürdőbe. Természetesen mindnyájan kihasználtuk a csúszda, mélyvizes és gyermekmedence által nyújtott lehetőségeket. A fürdőzés után visszatértünk Sirokba, ahol még a vacsora előtt megmáztuk a várat. A kék jelzés útján, a meredek hegyoldalon közeli-

szág talán leghíresebb várára, az egri várra. Idegenvezetővel egy óra alatt megnéztük a várat. A vár után megebédeltünk a MC DONALD'S-ban, és elindultunk Szilvásváradra, a Szalajka-völgybe. Itt felszálltunk a kisvasútra, és az erdőn keresztül sétautat tettünk. A

Végre felértünk

tettük meg az oly messzinek tűnő várat. Az erőt, kitartást próbáló út végén, fentről csodálatos kép tárult a szemünk elé.

Vissza már a lankásabb, kényelmesebb utat választottuk. Hála Istennek mindenki hibátlan testi épséggel úszta meg ezt a hegymászt. Ezen az estén, a finom vacsora után már mindannyian hamarabb elaludtunk, mit az előző este, miközben kísérőink folyosón ülve őrizték nyugodt álmunkat.

Reggel mindenki buzgón pakolászott, s úgy 9 óra körül elindultunk Egerbe, de előtte búcsút vettünk a Sirokban megismert újdonsült barát-nőnktől Koszta Ritától. Mikor beértünk Eger belvárosába, alig vártuk, hogy kiszállhassunk a buszból, hiszen kíváncsiak voltunk Magyaror-

visszaút gyalog tettük meg, miközben megnéztük a pisztáng-telepet, és a Fátyol-vízesést is.

Ez a kirándulás azt hiszem, hogy felejthetetlen élmény mindannyiunk számára.

Hogy miért?

* az idő csodálatos volt,

* nem volt probléma senkivel,

* a megadott időpontban mindenki ott volt,

* sofőrünk Paraszt Bandi bácsi, s kísérőink, jól bírták a zenekiképzést,

* mindent megnéztünk, amit beterveztünk, s megmáztunk, ami elébünk került,

* ettünk, ittunk,

* kiélhettük a bazárok csábításait,

* még Eger belvárosában is „hegyet” másztunk.

Gyermekegészség

Nyár van, csak óvatosan! Kánikula, hőség, vakáció. Azért, hogy a szünidő igazán gondtalan legyen, nem árt egy kis óvatosság!

Gyermekeink lábán ilyenkor megszorodnak a kisebb-nagyobb sebek, sérülések. De vajon melyiket vegyük komolyan? Tetanusz fertőzés veszélye fennáll minden föld-del szennyezett sebészénél. Az állati ürülékkel keveredett úti-por sebbe kerülve gondot okozhat. Ebben az esetben védőoltást kell adni, ami ingyenes.

A strandolást, horgászást hagyjuk abba a déli órákban! A leégés mellett könnyen nap-szúrás is lehet kapni. Tünetei: fejfájás, émelygés, hányás, láz. Enyhébb esetben elegendő pihenni a hűvös szobában, fájdalom csillapítás, és hideg vizes borogatás a fejre. Panaszkódása vagy elhúzódása esetén forduljanak orvoshoz! A kisbábákon a napozókrém elsőként kis bőrtérleten próbáljuk ki, így kiderülhet a készítménnyel szembeni allergia. Ha a bekent felületen bőrpír jelentkezik, ne használják egész testfelületre, hanem válasszanak másik krémet.

Hasmenést, hányást többféle vírus és baktérium okozhat. A kellemetlen tünetek hátterében lehet ártalmatlan „nyári-vírus”

fertőzés, de Salmonella, Dysenteria és Campylobacter stb. által előidézt is. Ezt a kétféle okot igen nehéz elkülöníteni.

Tanácsolom, feltétlenül keressek fel a gyermekorvost, ha magas lázzal jár, ha a gyermek igen bágyadt, aluszékony, kevéssé a vizelete, és ha egyszerre több családtagnak is hasonló panása van.

Hasmenés esetén tartsanak diétát! A tejivást 1-1,5 hétre mellőzzék! Lázcillapításra ekkor ne kúpot használjanak! A rendelésben sokan kerestek fel az utóbbi 1 hónapban kullancs csípés miatt. Gyakran 2-3 nap is eltelt, mire észrevették a kellemetlen betolakodót.

Helytelen nézet, hogy a kullancsok a fákon függenek és onnan ejtik le magukat az áldozataikra. Ez nem igaz. Leginkább a fűben és alacsony bokrokon leselkednek.

A kullancsok olyan vírusokat terjeszthetnek, amelyek agyvelőgyulladást (kullancsencephalitis) okozhatnak. Ennek a betegségnek gyógyszere nincs, és csak remélhetjük, hogy lefolyása nem lesz súlyos. A védőoltást, ami megvéd bennünket ettől a betegségtől, még most sem késő beadatni! Nem minden kullancs terjeszt vírust. Némely területen nagyon sok a fertőzött kullancs,

másokon kevesebb, és van ahol egyáltalán nem fertőzöttek. Az oltott személyekben a behatolt vírus hamarosan ártalmatlanná válik a nem oltottak azonban súlyosan megbetegedhetnek. Létezik kullancs csípés után is hatásos védőoltás, de az csak 72 órán belül beadva hatásos, és nagyon drága.

Magyarországon a legtöbb kedvelt kirándulóhely fertőzött kullancsencephalitis szempontjából.

Lyme-borreliosis a másik, kullancsok és más csípő-szűrő rovarok által terjesztett betegség, ezt baktériumok okozzák. A fertőzést arról ismerhetjük fel, hogy a csípés helyén kör alakú vörös folt képződik, amely körkörös növekszik. Néha láz, fejfájás, torokfájás kíséri és a nyirokcsomók megduzzadhatnak.

Ha ezeket a tüneteket észlelik, azonnal orvoshoz kell fordulni, még ha kullancsencephalitis ellen be is van oltva az illető. Antibiotikum adásával ugyanis ez a betegség gyógyítható.

Ha elmulasztjuk a kezelést, évek múlva súlyos betegség képében tér vissza.

Lyme-borreliosisal szemben nincs megelőző védőoltás.

Amint észreveszik a kullancsot, a lehető leggyorsabban el

kell távolítani! A váladéka a fertőző, amit belejuttat a vérbe. Korábban azt tartották, hogy a kullancsra pl. olajat, kenőcsöt kell tenni, így kell elkábítani, majd kihúzni. Ma másként vélekedünk. Az ilyen „sokk” hatására megtörténhet, hogy a kórokozót gyorsan beleüríti a bőrbe.

A kullancsot ezért - ha nincs a közelben szakszerű segítség - fogjuk meg egy csipesszel úgy, hogy ne szorítsuk össze a potrohát (tehát ott, ahol a bőrben kapaszkodik), és egyenletesen elfordítás nélkül húzzuk ki.

Nem szabad szétnyomni, mert így az állat tartalma a szervezetbe ürülhet. Fertőtlenítsük le a csípés helyét!

Ha a feje beleszakad, nem nagy gond, majd „kigyűlik” (mint egy bőrben maradt szálka) és kilöködik.

Védjük tehát gyermekeinket a megelőzhető bajoktól!

Mindazonáltal a nyár sok-sok örömet nyújt mindannyiunknak, csak az óvatosságról nem szabad megfeledkezni.

Dr. Bíró Adrienne
házi gyermekorvos

MAGYAR NÉPSZOKÁSOK, HIEDELMEK

Július - Nyárhó - Szent Jakab hava

Július az egyetlen, mindig négy vasárnapos hónapunk. Ha július nem főz, szeptembernek nem lesz mit ennie. E hónapot Július Caesarról nevezték el. Június mellett július a legvillámveszélyesebb hónapunk. „Ekkor rekkenő hévség és meleg idő áll elő - áll a legregibb csíziós könyvekben -, minden növénynek, gyökérnek szomjúsága van.”

„Jaj, te Caniculus, heves idő, sok telhetetlen fősvényeket, utálatos álnokokat, hízelkedőket, magának takarókat, gonosz gondolókat, tsalárdokat, álnokokat, vér ontókat, tökéletleneket, nyúghatatlanokat, vakmerőket, és hívságra esdeklő természetűeket é’ világra nagy héában szülsz!”

Július 2. Sárlos Boldogasszony eredetileg vallásos ünnep volt. Az áldott állapotban lévő Szűz Máriára emlékeztek. Így egy kicsit az állapotos asszonyok ünnepe is lett. Ezen a napon sok helyen nem kellett dolgozniuk az asszonyoknak. Később aratókezdő ünnep lett belőle. Régen az asszonyok arattak sárlossal és a férfiak kötötték össze a lesarlózott gabonát. Néhány helyen csak egy rendet vágtak és azt a templomba vitték, ahol Máriának, a sárlos asszonyok védőjének áldását kérték. A délvidéken több helyen azt tartották, hogy az asszony sárlossal arasson egy keveset, szedjen kalászt, hogy a jószág el ne pusztuljon. Július 15. Henrik. A próbaképpen örölt lisztből ekkor sütöt-

ték az első kenyeret, amit a templomi úrvacsora osztáshoz ajánlottak fel.

Július 20. Illés napja, a szegedi néphit szerint ezen a napon esnie kell az esőnek. Ilyenkor nem is nagyon aratnak. Főleg a görög katolikus falvakban. Ezen a napon találkoztak egymással a házassulandó legények, leányok.

Hétfa csángó fiataisága még a múlt században is rendezett párkereső mulatságokat.

Július 22. Mária Magdolna szépségvarázsló nap. A néphit azt tartotta, hogyha a lányok ezen a napon vágják le a hajukat, szépek lesznek és sikerük lesz.

Július 25. Szent Jakab napja. Jakab eredetileg a zurándokok védőszentje volt. A Jakab napi szél veszedelmes! Ez dűt, borít, nagy viharokat hoz.

„Szent Jakab nap éjszakáján ezer csillag az ég táján: bő termés a kertben, fákön, ezer alma egy faágon!”

E nap éjszakája ha tiszta, bőségség lesz a kertekben, ha esős, változást szenved a dió és a

mogyoró. A legelső népi előrejelzés is e napon van az elkövetkező télre vonatkozóan: „Ha Jakab napján északról fúj a szél, hideg télre, ha hófelhők (fehér felhők) is vannak az égen havas télre számíthatunk! Szent Jakab éjszakáján a juhászok a csillagok állásából jóslták meg a téli időjárást. Az őszi megfigyelések szerint ezen a napon áll meg a szőlő növekedése, ezután már csak édesedik. A Szeged környéki parasztok ezen a napon kezdték meg a búza cséplését. Az asszonyok Jakab napján nem mostak, nem sütöttek kenyeret.

Július 26. Anna napja. Mindenféle rovar, légy előjön, éppen ezért esukva kell tartani az ajtókat, ablakokat. Az Annák ugyanis kötényükben hordják a legyeket, bogarakat, s ahol nyitva találják az ajtót, ablakot, beöntik azokat. E naphoz kapcsolódó előrejelzés: „ha a hangyák és gűzük nagy halmot hordanak, hideg esztendő várj.”

Molnárné

Megalakult a Helytörténeti Egyesület

1999. június 25-én tartotta alakuló ülését a Békésszentendrési Helytörténeti és Hagyományőrző Egyesület. Ünnepi hangulatban született meg az első határozat, mely kimondta az egyesület megalakulását. Ezt követte az alapszabály megfogalmazása, mely tartalmazza a szervezet működéséhez szükséges követelményeket és jogokat. Ennek elfogadása után a huszonegy alapító tag aláírta a díszes alapító okiratot. Az összejövetel második részében az egyesület tisztségviselői kerültek megválasztásra, az Elnök, az Elnökség és a Felügyelő Bizottság. Az egyesület elnökevé egyhangúlag Hévízi Róbertet választották meg, aki egyben tagja az elnökségnek is. További elnökségi tagok Szabó Imre, Molnár Imre Zoltán, Kerekes Györgyné és Bontovics Imre. A meghívás három évre szól.

A Felügyelő Bizottság elnöke Mrena Mihály lett, tagjai Szécsi Balázs és D. Kiss Sándor. Őket két évre választották meg.

Az egyesület politikamentes, ami az alapszabályban is rögzítve lett. A közösség mindenki előtt nyitott, soraiba bárki beléphet, tagja lehet aki úgy érzi, hogy segíteni tud a cél elérése érdekében.

Az összejövetelek a Könyvtárban lesznek megtartva, minden hónap első keddjén.

Az elnökség döntése alapján hamarosan újabb közgyűlést tartunk, melynek témája a névválasztás és az egyesületi címer elfogadása.

A helytörténeti munka most már hivatalosan is megkezdődött és várjuk azon személyek jelentkezését, akik részt szeretnének vállalni ebből a nemes feladatból.

Helytörténeti Egyesület

„Mert a mértékletesség és a lélek békessége az éték legjobb fűszere”

ARANY KINCSTÁR

Ha július, akkor Körös és fagyalt! Kezdjük az utóbbival! Bővíthetjük a háztartásunkat egy fagyaltgéppel, behozza az árát 1-2 szezonban! (Csak legyen aki írja az adagok számát!) 10-12.000 Ft-ért már elég jó készülékeket lehet kapni. A főzött fagyaltok alapja legtöbbször a vanília krém. Hozzávalók: 1 liter tej, 4 db tojás, fél rúd vanília, 10-15 dkg cukor. A tejet felforraljuk a vaníliával, és 10 dkg cukorral. A tojásokat a maradék cukorral kikavarjuk és a tejben lassan felfőzzük, míg bőrszínűni kezd. Ezt vízben lehűtjük, krémszerűvé keverjük és jól kifagyasztyjuk.

KARAMELL FAGYALT: 10 dkg cukorból karamellt készítünk és a tej egy részével felforraljuk, majd a többi forrásban lévő tojásos tejhez adjuk. Lehűtjük, kikavarjuk habosra és lefagyasztyjuk.

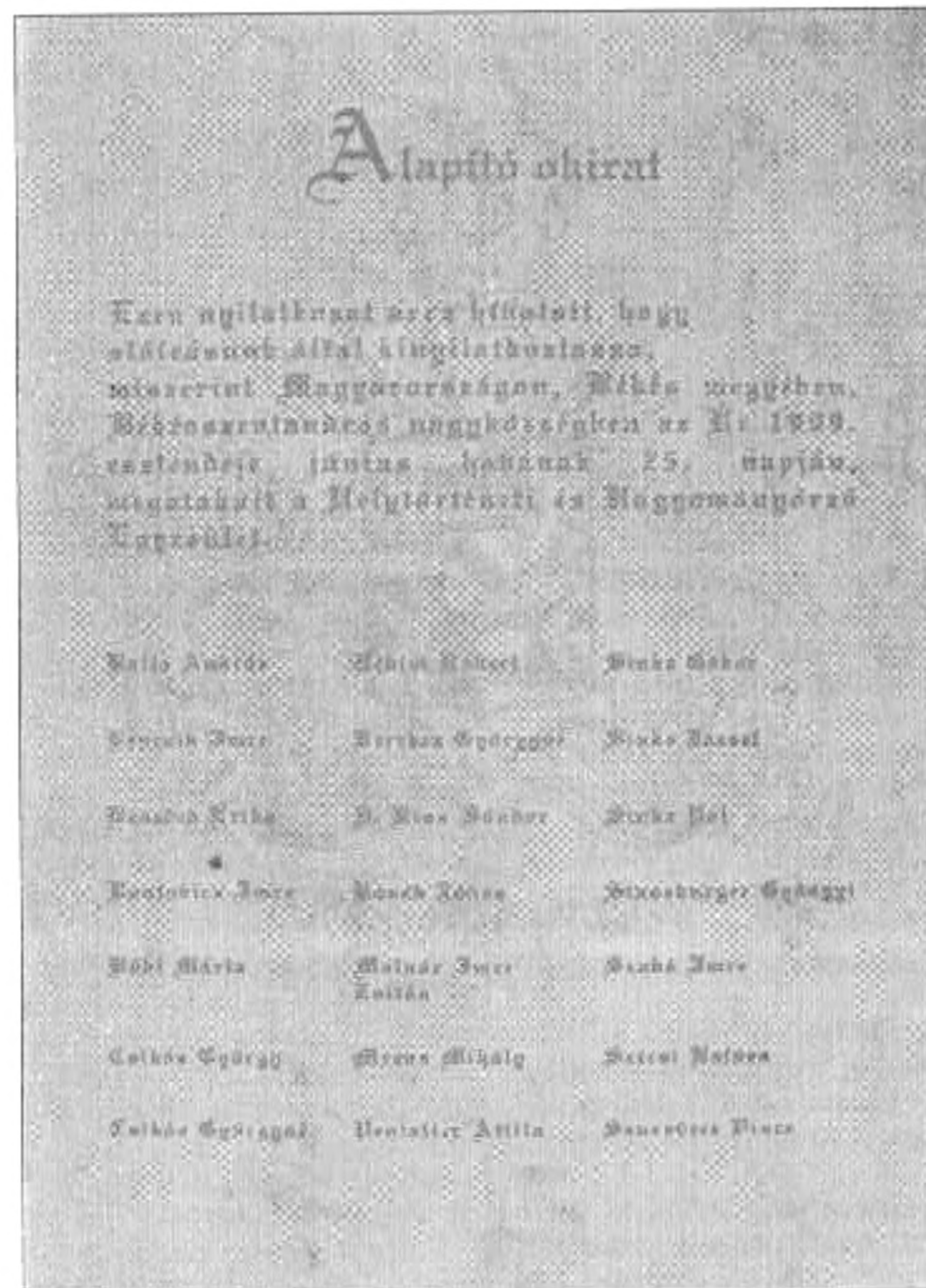
KÁVÉ FAGYALT: 2 dl erős feketekávé 8 dl tejhez adunk, melyben 15 dkg cukrot és a tojásokat felfőztük. A továbbiakban az előzőekhez hasonlóan járunk el. A cukrot egyéni ízlés szerint adagoljuk. Díszíthetjük a fagyaltokat csokireszeléssel, mazsolával, dióval, gyümölcseccsel, stb. Az üzletekben kapható fagyaltporok is jók, gyorsan elkészíthetők. A nyári melegben mindig siker lesz a finom hús csemege, különösen a nyalakodni szerető gyerekek körében népszerű a fagy, de az ügyesebbek maguk is megcsinálhatják, hagyjuk őket szakácskodni!

Az ezredvég kiemelkedő eseménye a napfogyatkozás, mely augusztus 11-én lesz látható. Csak erre az alkalomra készített Napvadász szemüveggel próbálkozzunk belenézni a nem mindennapi csodába! Ez alkalomból a **NAPFOGYATKOZÁS SZELETET** ajánlom, melyet az előző napon készítünk el, hogy aztán 11-én igazi várakozással tekintsünk az égboltra. A szokott módon 6 tojásból piskótát sütünk gáztepsi méretben. (Ez lesz a Nap.) 2 db bar-

na lapot készítünk az alábbi sorrendben leírt alapanyagokból: 30 dkg liszt, 10 dkg porcukor, 5 dkg vaj, fél dkg szalalkálit jó fél dl langyos tejben feloldunk, egy evőkanál kakaót és egy egész tojást teszünk még hozzá. (Ez lesz a takarás.) Amíg sül, elkészítjük a krémet. Fél liter tejben 5 evőkanál lisztet felfőzünk, egy evőkanál kristálycukorral ízesítjük és kihűtjük a főzetet. 20 dkg vaját 20 dkg porcukorral kikavarunk, egy csomag vaníliás cukrot teszünk bele, végül lassan egy citrom levét adagoljuk hozzá. Habosra keverjük a főzettel. Összeállítjuk a tésztát a következő sorrendben. Alulra kerül a piskóta, megkenjük lekvárral, rátesszük a barna lapok egyikét, elsimítjuk rajta a krémet és a másik barnával befedjük. Csokimázzal vonjuk be. Vaníliás porcukorral meghintve is tálalhatjuk. Az előző napon készítsük el, hogy jól összeérjenek az ízek. Igen finom tészta, el is áll, de azt hiszem, hogy a napfogyatkozás mellett „sütfogyatkozás” is lesz, ha ezt az asztalra tesszük. **ICA SZELET:** Ha még maradt diónk, akkor most felhasználhatjuk ennél a rácsos szeletnél. Hozzávalók: 40 dkg liszt, 20 dkg zsír, 2 db tojás, 1 db citrom héja és leve, 15 dkg porcukor, 1 csomag sütőpor (egy dkg elég). A sütőporos liszttel elmorzsoljuk a zsírt, a tojásokat villával felforraljuk, elkeverjük benne a porcukrot és a tésztához adjuk, végül a citrom levével és héjával alaposan kidolgozzuk. Fél órát hideg helyen pihentetjük. A 2/3 részét tepsibe simítjuk, megkenjük lekvárral és a következő töltelékkel: 30 dkg cukrot 3 tojás sárgájával kikeverünk, 25 dkg darált diót és a tojások habját adjuk hozzá. A tésztamaradékból finom rácsot sodorunk és megkenjük egy felvert tojással. Közepes tűznél lassan sütjük. Elálló sütemény. Citromkarikával díszített hideg teával kínálhatjuk a nyári melegben.

Kellemes csemegézést kívánok!

Bódi Mária

Üdvözlét a Mátraaljáról!

Egy nap alatt ha nyaralni nem is, de kikapcsolódni mindenképpen lehet. Most egy ilyen túraútvonalat mutatok be, hát ha sikerül kedvet csinálnom és lesznek akik felkerekednek egy szép nyári napon, hogy még többet lássanak, mint amennyit itt leírok.

A Keleti-Mátra andezitből álló gerince alatt szelíd dombvidék húzódik, haladunk el az első megállónkig, a 3100 lakosú Abasárig. A falut és környékét a honfoglalók vették birtokukba. A krónikások a kazár birodalomból elmenekült kabar törzseket említik, mint letelepülteket. A kabarok leghíresebb főembere, Magyarország harmadik királya, Aba Sámuel volt. Uralkodása idején, 1042-ben bencés monostort alapított itt. Sokáig a település neve is Sár-Monostor volt. A hagyomány szerint ide temették a Ménfőnél meggyilkolt királyt. Szobra Abasár főterén látható. A talaj, az éghajlati viszonyok a szőlőművelésnek kedveznek. Messze földön híres az Abasári rizling, a muskotály és a traminer. A borral kapcsolatos Abasár két nevezetessége. Az egyik a XVIII. századi nádfe-

deles Kapáshoz. Itt a szőlőművelés eszközei és a hajdani monostor kövei tekinthetők meg. A másik a Mátrafüred felé vezető út mentén található vulkáni tufába vájt pincesor. Érdekes még megtekinteni a

Domoszló látképe

középkori eredetű, az 1730-as években átépített barokk plébánia templomát. Az északi oldalon román kori kapu maradványait láthatjuk, bent Thury Gyula freskóiban gyönyörködhetünk.

1991-ben állították fel az 5 millió meg nem született áldozat emlékművét, melyet Laka-

tos Mihály alkotott. Egy égbe-kiáltás fogalmazódott meg a kompozícióban a rohamosan fogyó magyarságért.

A következő település a 2000 lakosú Markáz. A fölötté emelkedő 460 m-es Vár-bérc déli

peremén építette a XVI. században az Aba-nemzetségből származó Kompolthy család a markazi várat, melynek keleti oldalfalai 10 m magasságban ma is állnak. A tetőről remek lelátás nyílik az ország egyik legnagyobb dombvidéki víztározójára, a 170 hektáros Markazi-tóra, melynek legnagyobb

mélysége 15 m. A Nyiget-patak felduzzasztásával hozták létre, hogy a Mátrai Hőerőmű vízellátását biztosítsa a tározó. Partján üdülőttelep alakult ki, fürdőzésre, horgászásra kiválóan alkalmas hely. A falu tárháza a Fő út 138. szám alatt található.

Markázot elhagyva a keleti-Mátra legszebb részére, a Tárjánka-patak szurdokvölgyébe tehetünk egy túrát. Sokak szerint a híres Rám-szakadékkal vetélkedik ez a patak völgy. Természetesen ez is csak száraz időben ajánlott úticél.

A következő település a 2600 lakosú Domoszló. A falutól távol, a 601 m magas Oroszlán-hegyen állt a Kompolthyak erős lovagvára, az Oroszlánvár, melynek falait a törökök rombolták le.

A község barokk plébánia templomában gótikus részletekkel találkozhatunk. A rózsablak idézi ezt a szép építészeti korszakot.

A túra fáradalmait könnyebben kipihenhetjük, ha megkóstoljuk a híres Domoszlói muskotályt.

Üdvözlettel:

Bődi Mária

Legyen tiszta Szentendrész!

A szeméttel kapcsolatos dosszié csak dagad! Gazdagította ezt a legutóbbi képviselőtestületi ülés is, ahol éles viták alakultak ki a jelenlegi helyzet és a hogyan tovább miatt.

Az utóbbi hetekben példa nélküli volt a „szeméthelyzet”. A dögtől bűzölgő konténerek több sorban körbe voltak bástyázva szeméteszsákokkal. A még mindig megtalálható kóbor kutyák ugyan nem bánták, viszont a lakosok jó része nem állta meg szó nélkül. Ez a rendszer a gyakorlatban bizonyította, hogy alkalmatlan a községünkben keletkező kommunális hulladék gyűjtésére. Véleményem szerint elfogadhatatlan az, hogy a településen belül szemétdombok alakuljanak ki, ami által mind környezetvédelmi, mind közegészségügyi szempontból vétünk a szabályoknak.

Meg kell szervezni a községben a zsákos szemétszállítást, amit később fejleszteni lehet kukás megoldásra. (Természetesen kukát már az elején is alkalmazhat az, aki akar.) Az ilyen konténereknek nem a belterületen van a helye. Észétikailag sem illenek a faluképbe, helyükre és a község más pontjaira parkot, fasorokat és virágágyásokat kellene telepíteni. Példáért nem kell messzire mennünk, hisz ilyen téren a környékünk kisebb és nagyobb települései már előttünk járnak.

Összefogással elérhetnénk azt, hogy barátságosabbá tehetnénk az egyébként is kivételes természeti adottságokkal rendelkező községünket magunk számára és az ideérkező turisták számára egyaránt. Nem szabad veszni hagyni a környe-

zetünk adta lehetőségeket, hiszen ezek adóttak! Elsőként a „szemétkérdést” kellene tisztázni és rendezni. Széles körben meg kell vitatni ezt a témát, mert közügy és jelenleg ez a legégetőbb probléma Békésszentendrén.

A szállítással kapcsolatos díjak bevezetése is több oldalról megközelíthető. Legkézenfekvőbb megoldás ha a szállító (jelenleg az Önkormányzat) szerződést köt az igénybevevővel. Ebben az esetben mindkét fél jogai és köteleiességei tisztán és világosan le vannak fektetve.

Egy másik megoldás a kommunális adóba való beépítés, amely konkrétumot nem tartalmaz, csak azt, hogy a szemétszállítás ezen belül van finanszírozva. Abban az esetben, ha az adót központilag növelni kell (pl.: ÖNHÍKI pá-

lyázat miatt) akkor a szemétszállítási díj is emelkedik, lehet hogy irreálisan magasra. Egy rendkívüli időjárási helyzet esetén a szerződéses formát rugalmasabban lehet alkalmazni, mint az adót, ami évről évre szól. Továbbá a kommunális adó nem vonatkozik mindenre.

Természetesen mindkét megoldásnak vannak előnyei és hátrányai is. De a lényeg az, hogy Békésszentendrész tiszta és rendezett település legyen!

A legjobb megoldás érdekében a lakosságot is be kell vonni, mert ez az itt élők gondja. Ezért ha van rá igény, ezt még újra kell beszélni, akár többször is.

Csak így érhetünk el megfelelő megoldást.

Hévízi Róbert

Altay Margit

GYERMEK OLDAL

A légyölő meséje

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagyon szép erdő, és ebben az erdőben sok-sok gombaes család. Itt laktak a Szegfűgombák, akik sárga, kerek kalapocskákat hordtak. A Csiperkék is itt laktak, akik szintén sárga ruhát viseltek, de kalapot nem - inkább a tűző nap elől valamilyen árnyékot adó bokor alá rejtőztek. Itt lakott Tinóru gomba, akinek eredeti neve Pilz volt, de szerette magyar hazáját és német nevét Tinóru-ra változtatta. Ám így sem volt megbékélve nevével, hát Úrigomba lett, és pedig azért, mert állandóan a fején hordta nagy, kerek, barna kucsmáját. Az ő közelében élt Szarvasgomba, családotól. Halkszavú, kedves gombák voltak ezek is, és nem csoda, ha mindenki szerette őket. Jó barátságban is voltak egymással az erdő gombái, csak éppen egy ütött ki közülük, és hallani sem akart a többitől. Nagyon büszke volt, mert nagyon szépnek tartotta magát. Az öreg fenyő, amely alatt ez a büszke gomba lakott, gyakran intette:

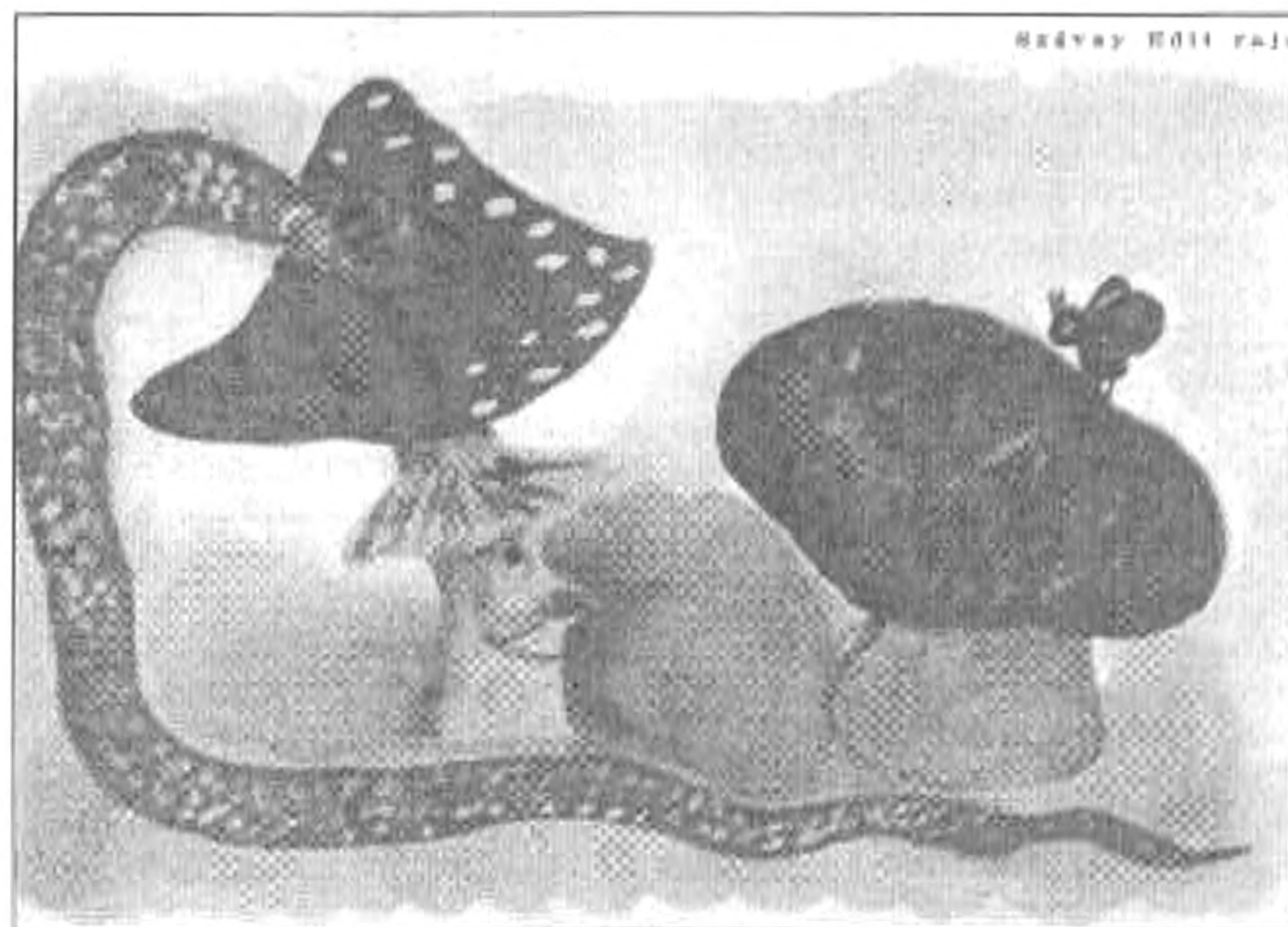
- Ej, ej, fiam! Nem szép, ha valaki ilyen gögös és annyit hengeg.
- Ne taníts engem! - mondta a gomba. - Csak azért beszélsz így, mert te is irigysz. Magad is jól tudod, hogy az egész erdőben nincsen még egy olyan csudaszép gomba, mint amilyen én vagyok. Kinek van ilyen gyönyörűsége kalapja, mint nekem?

- Hát a gombák közt valóban nincs senkinek olyan gyönyörű, piros kalapja, mint neked, de ez még nem ok arra, hogy lenézd rokonaidat - válaszolta a fenyő. - Te a szép, piros színre vagy büszke, pedig látod azt a kis katicabogarat, a gyönyörű piros páncéljában, amelyet még hét pöttyöcske is díszít, - azért mégsem gögös. No, több se kellett az irigy, kalapos gombának! Ha azok a pöttyök olyan szépek, miért ne legyen neki is belőlük? Men-

ten szól is a kis Katicabogárnak:

- Add nekem a pöttyeidet, jól megfizetek érte!

- Szó se lehet róla - mondta a katicabogár. Hátsó lábaival gyöngéden végigcírógatta pöttyeit, és elröpült. De a piroskalapos gomba nem adta fel a reményt. Akárhogyan is,

majd szerez ő pöttyöket a piros kalapjára! Egy arra repülő lepke-től megkérdezte, nem adná-e el neki a szárnyáról a kis pöttyöket?

- Hogyisne! - nevetett a lepke. - Majd, hogy a te kedvedért megváljak tőlük?! - mondta és elszállt.

Egy eltévedt gyöngytyúk kápirgált a fenyőfa alatt. „Ezzel talán szerencsém lesz” - gondolta a piroskalapos gomba és megszólította:

- Adjál nekem a pöttyeidből! - Még végig sem igen tudta mondani kérését, mikor a gyöngytyúk ijedten futott a fa felé és kiabálta:

- Egy szemet sem adhatok, egy szemet sem, anyámtól örökölttem!

- Sohse búsulj! - szólalt meg váratlanul egy kígyó a gomba mellett. - Annyi pöttyöt kapsz tőlem, amennyit csak akarsz.

- De hiszen neked nincsenek pöttyeid! - mondta bizalmatlanul a gomba.

- Ne törődj vele - sziszegte gonosz nevetéssel a kígyó. Kibugta hegyes nyelvét és apró pöttyöket nyalt a piros kalapos gombára. A mérge kimarta azokat a helyeket, ahová a kígyó nyelve ért. Csakugyan gyönyörű, pöttyös gomba lett egyszerre belőle.

- Most nézzetek! Most vagyok

csak igazán gyönyörű! - hengegett a gögös gomba.

De nem sokáig hengegett, mert egy légy szállt a kalapjára és menten holtan fordult le onnan. Majd a második is, a harmadik is, és valamennyi. Azóta hívják Légyölő gombának és irtózik tőle ember és állat. Mert lehet, hogy gyönyörű - de mindenki messze elkerüli.

Demény Ottó BÉKA-DAL

Mi a béka álma?
Zöld szúnyog, lila légy.
A vacsora lencse,
kapdel-hús az ebéd.

Mit táncol a béka?
Brekeke-ropogóst,
tavi csüdüngölőt,
iszapi tocsogóst.

Mit mesél a béka?
Kuty-kuruty legendát.
Hogy a békakirály
lányát férjhez adják.

Kit ringat a béka?
Ebihalat sáson.
Az ő csemetéje
legszebb a világon.

Szentendrasi Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja:

Békésszentendrasi Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság

Tagjai:

Horváth Sándorné, Benedek Erika, Fabó István,
Sinka Csaba

Felelős szerkesztő: Molnár Imre Zoltán

Készült:

SZARVASPRESS Bt. Telefon/fax: (66) 313-144/19
NYTSZ: 372/2/1995

Fejezetek Békésszentandrás sporttörténetéből -

A bravúros tavaszi szereplés

Az 1987/88-as bajnoki szezon kezdetén a játékos állomány alakulása jelentette a legnagyobb érdekességet, mert a felkészülés az előző évek szerint kezdődött és folytatódott a nyitányig.

Az edző továbbra is Koltai Lajos maradt. A keretben viszont jelentős változás volt: Trnovszki János, Hegedűs Gábor és Liskai Zoltán más egyesületben folytatta, Lakatos János pedig visszavonult. Több helyi fiatal ideje korán abbahagyta a játékot: Hévízi Róbert, Hamza Zoltán, Tóth Gyula, Pálkás János, Virág III. István, Egri Zoltán és Csernus Ferenc!

Helyükre érkezett: Szabó József, aki újra kezdte, Koppányi Gábor aki leszerelt, valamint 3 játékos Szarvasról: Adamovszki Béla, Rohony Gyula és Jelen Tamás. A keret a következő volt: Szakács János, Szabó József kapusok, Tóth Gábor, Gonda József, Rohony Gyula, Horváth János, Adamovszki Béla, Medveczki István, Bencsik Tamás, Virág Imre, Koppányi Gábor, Tasi László, Kondacs János, Kiss Mihály, Paraszt János, Csík Imre, Jelen Tamás, Szabó János.

Eredmények:

1. forduló

Gyomaendrőd - B. Hunyadi 1:0 (0:0)

Hunyadi: Szakács - Tóth, Szabó, Bencsik, Adamovszki - Tasi, Virág, Gonda - Kondacs, Horváth, Kiss.

Küzdelmes mérkőzésen a győzelmet jobban akaró gyomaendrődiek rászolgáltak a két pontra. Kiállítva: Gonda (verekedésért) Jók: Szakács.

2. forduló

B. Hunyadi - Battonya 2:1 (1:0)

Hunyadi: Szakács - Tóth, Szabó, Bencsik (Csík), Adamovszki - Gonda, Jelen (Virág), Tasi - Kondacs, Horváth, Kiss. Közepes színvonalú mérkőzésen a hazaiak helyzeteiknek csak egy részét használták ki. Gól: Kiss, Jelen.

Jók: Szabó, Gonda, Kondacs

3. forduló

Medgyesegyháza - B. Hunyadi 0:2 (0:1)

Hunyadi: Szakács - Rohony, Csík, Tóth, Adamovszki - Gonda, Virág, Tasi - Kondacs, Horváth, Kiss. Gól: Kiss, Csík

A vendégek egységesebb csapat benyomását keltették, győzelmük megérdemelt.

Jók: Szakács, Kiss, Csík

4. forduló

B. Hunyadi - Csorvás 3:0 (2:0)

Hunyadi: Szakács - Rohony, Csík, Paraszt, Adamovszki (Med-

veczki) - Gonda, Virág (Jelen), Tasi - Kondacs, Horváth, Kiss. Gól: Kondacs, Gonda, Virág. A hazaiak még 3 100%-os helyzetet hagytak ki. Győzelmük megérdemelt.

Jók: Gonda, Szakács, Rohony. A jó szezonkezdés a harmadik helyet jelentette a Hunyadinak.

5. forduló

Nagyszénás - B. Hunyadi 3:0 (1:0)

Hunyadi: Szabó - Rohony, Csík, Paraszt, Horváth - Koppányi (Jelen), Virág, Tasi - Kondacs, Gonda, Kiss (Tóth). A Nagyszénás a kapu előtti hátrázottságának köszönheti a viszonylag sima győzelmet.

Jók: Rohony, Csík, Paraszt.

6. forduló

B. Hunyadi - Vésztő (1:2) (1:1)

Hunyadi: Szabó - Tóth, Csík, Koppányi (Jelen), Adamovszki - Rohony, Virág, Tasi (Paraszt) - Kondacs, Horváth, Kiss.

Gól: Kondacs

A hazai csapat nyomozó félidőben játszott, a vendégek lelkes játékuinak és a második félidőben elért szerencsés góljuknak köszönhetik győzelmüket.

7. forduló

HÖR Dózsa SE - B. Hunyadi 3:0 (0:0)

Hunyadi: Szakács - Rohony, Csík, Paraszt, Adamovszki - Gonda, Virág, Tasi - Kondacs, Horváth, Kiss.

A vendégek láthatóan az egyik pont reményében érkeztek.

Kiállítva: Paraszt durvaságáért. Jók: Szakács (a mezőny legjobbjá), Kiss, Virág

8. forduló

B. Hunyadi - Kaszaper-Nagybányai 1:1 (0:0)

Hunyadi: Szakács - Tóth, Gonda, Rohony, Horváth - Adamovszki (Medveczki), Virág, Tasi - Koppányi, Kiss, Kondacs.

Gól: Kondacs büntetéből. A Kaszaper rászolgált a döntetlenre harcos játékával.

Kiállítva: Virág (Jámbor színészi alakítását a partjelző jelezte, konzultált a bíróval és jogtalanul kiállították Virágot.)

Jók: Koppányi, Kondacs, Gonda

9. forduló

Mezőberény - B. Hunyadi 1:1 (1:0)

Hunyadi: Szakács - Koppányi, Csík, Adamovszki (Medveczki), Rohony - Virág, Tasi, Horváth (Paraszt) - Gonda, Kondacs, Kiss.

Gól: Kondacs

A helyzetek alapján a döntetlen igazságos.

Jók: Kondacs, Kiss, Rohony

10. forduló

B. Hunyadi - Bcs. Agyagipar 3:0 (2:0)

Hunyadi: Szakács - Tóth (Paraszt), Csík, Koppányi, Adamovszki -

Rohony, Virág, Tasi - Kondacs, Horváth, Kiss (Medveczki)

Gól: Adamovszki, Tasi, Kondacs. A jó napot kifogó hazaiakkal szemben az Agyagipar lelkesedése kevésnek bizonyult.

Jók: Kondacs, Adamovszki, Koppányi, Tasi

A 10. forduló után a Hunyadi a középmezőnyben foglal helyet 50%-os teljesítményével. A 8. helyen áll 10 ponttal. Két ponttal az 5. helytől, és két pont előnnyel a 10. Sarkad előtt.

11. forduló

Füzesgyarmat - B. Hunyadi 2:2 (1:1)

Hunyadi: Szakács - Tóth, Csík, Rohony, Adamovszki - Gonda, Virág, Tasi - Kondacs, Horváth, Koppányi.

Gól: Tasi, Adamovszki

Jó iramú mérkőzésen a hazaiak közelebb álltak a győzelemhez.

Jók: Adamovszki, Horváth, Tasi

12. forduló

B. Hunyadi - Gádos 3:0 (1:0)

Hunyadi: Szakács - Tóth, Csík, Koppányi, Adamovszki (Medveczki) - Rohony, Virág, Tasi - Kondacs, Horváth, Kiss (Gonda)

Gól: Adamovszki, Virág, Gonda

A hazaiak győzelme megérdemelt.

Jók: Rohony, Gonda, Koppányi, Horváth

13. forduló

Mezőhegyes - B. Hunyadi 2:1 (1:0)

Hunyadi: Szakács - Tóth, Csík, Koppányi, Adamovszki - Rohony, Virág, Tasi - Kondacs, Horváth, Kiss.

Gól: Kiss

A második félidőben érthetetlenül lefékező mezőhegyesiek örülhettek a két pontnak.

Jók: Koppányi, Virág, Kiss

14. forduló

Sarkad - B. Hunyadi 2:1 (1:0)

Hunyadi: Szakács - Paraszt, Csík, Koppányi, Rohony (Medveczki) - Gonda, Virág, Tasi - Kondacs, Kiss, Tóth

Gól: Kondacs

A lelkesen játszó hazaiak győzelme megérdemelt.

Jók: Szakács, Medveczki, Kondacs

15. forduló

B. Hunyadi - Kondoros 2:0 (2:0)

Hunyadi: Szakács - Paraszt, Koppányi, Adamovszki, Rohony - Virág, Tasi, Horváth (Gonda) - Kondacs, Kiss, Tóth

Gól: Horváth, Virág

Sportszerű mérkőzésen a győzelmet jobban akaró hazaiak biztosan tartották otthon a két pontot.

Jók: Szakács, Virág, Kiss, Rohony

Az őszi szezont a 7. helyen zárta a Hunyadi 15 ponttal. Szoros a középmezőny, mert a 4. helytől 4 pont választ el, és 3 pont az előny a 12. helyszemben.

A jobb tavaszi szereplés érdekében ismét megrendezésre került a Hunyadi Kupa.

Eredmények:

Szarvas - Szentes 4:2

B. Hunyadi - Békés 3:3

Szarvas - Békés 1:0

Szentes - B. Hunyadi 2:1

Békés - Szentes 1:0

Békésszent. - Szarvas 2:2

A Hunyadi Kupa végeredménye

1. Szarvasi Vasas 5 pont

2. Békés 3 pont

3. B. Hunyadi 2 pont

4. Szentes 2 pont

Tavasszal két régi-új játékos található a Hunyadinban, Bódi László és Patkós Imre.

Tavaszi eredmények:

16. forduló

Kondoros - B. Hunyadi 1:2 (0:0)

Hunyadi: Szakács - Paraszt, Csík, Szabó, Adamovszki - Rohony, Virág, Horváth - Bódi (Gonda), Kondacs, Kiss

Gól: Kiss, Csík

A második félidőben némi fölényben játszottak a vendégek, ekkor szerezték meg a győztes gólt is.

Jók: Szakács, Csík, Gonda, Virág

17. forduló

B. Hunyadi - Sarkad 0:0

Hunyadi: Szakács - Paraszt, Csík, Szabó, Rohony - Tasi, Virág, Medveczki - Kondacs, Horváth (Gonda), Kiss (Bódi)

Két jól felkészült csapat igazságos döntetlenjét láthatták a szurkolók.

Jók: Csík, Virág, Medveczki, Horváth

18. forduló

B. Hunyadi - Mezőhegyes 0:2 (0:1)

Hunyadi: Szakács - Paraszt, Csík, Szabó (Bódi), Adamovszki - Rohony, Virág, Medveczki - Kondacs (Gonda), Horváth, Kiss

A minden csapatrészen jobb mezőhegyesiek rászolgáltak a két pontra.

Senkit sem lehet kiemelni.

19. forduló

Gádos - B. Hunyadi 0:1

20. forduló

B. Hunyadi - Füzesgyarmat 5:0

21. forduló

Bcs. Agyagipar - B. Hunyadi 3:0 (2:0)

Hunyadi: Szakács - Paraszt (Tóth), Csík, Rohony (Gonda), Medveczki - Tasi, Virág, Horváth - Adamovszki, Kiss, Bódi

A hazai együttes régen látott csapatteljesítménnyel fektette két vállra az ezen a találkozón gyenge játékot produkáló vendégeket. Senki sem nyújtott átlagon felül.

A Hunyadi igen szeszélyes csapatnak bizonyult az eddigi tavaszi fordulók során, hisz voltak győzelmek és vereségek otthon is ill. idegenben is, sőt még egy hazai döntetlen is színesítette a palettát.

újabb sorozat - XVI. fejezet

eredménye: 5. hely

Csapatunk a hetedik helyen áll 22 ponttal.

22. forduló

B. Hunyadi - Mezőberény 6:0 (2:0)
Hunyadi: Szakács - Tóth, Csík, Medveczki, Rohony - Tasi, Virág, Adamovszki - Bódi, Kiss, Horváth
Gól: Bódi 4, (egy 11-esből), Rohony, Szakács (11-esből)
Ezen a délutánon a remek napot kifogó hazaiak bemutatót tartottak - labdarúgásból.

Jók: az egész hazai csapat, azon belül is Bódi a mezőny legjobbjá

23. forduló

Kaszaper-Nagybánhegyes - B. Hunyadi 0:3 (0:0)

Hunyadi: Szakács - Tóth, Csík, Medveczki, Rohony - Tasi, Virág, Horváth - Bódi, Kiss, Kondacs
Gól: Virág, Kondacs, Bódi

A gyenge napot kifogó hazaiak ellen megérdemelt vendéggyőzelem született.

Jók: A vendégcsapat minden tagja.

24. forduló

B. Hunyadi - HÖR Dózsa 1:1 (1:0)

Hunyadi: Szakács - Tóth, Csík, Medveczki, Adamovszki - Tasi, Virág, Horváth - Bódi, Kiss, Kondacs
Gól: Tasi

Az iramos és színvonalas mérkőzésen az orosházi kapussal nem bírtak a hazai csapatok.

Jók: Tasi, Virág, Medveczki, Horváth

25. forduló

Vésztő - B. Hunyadi 0:3 (0:1)

Hunyadi: Szakács - Tóth, Csík, Medveczki, Horváth - Tasi, Virág, Adamovszki - Kondacs, Kiss (Paraszt), Bódi

Gól: Kondacs 2 (egy 11-esből), Kiss

A Vésztő támadott, a vendégek pedig lőtték a gólokat.

Jók: Szakács, Virág, Kondacs

26. forduló

B. Hunyadi - Nagyszénás 3:1 (1:0)

Hunyadi: Szakács - Tóth, Csík, Medveczki, Horváth - Tasi, Virág, Adamovszki - Kondacs, Kiss, Bódi
Gól: Kondacs, Kiss 2

A szentandrásiak leiskolázták a szétesően játszó nagyszénásikat.

Jók: az egész hazai csapat

A tavaszi idény középső szakaszában a Hunyadi szenzációs sorozatot produkált, mellyel az 5. helyre tornázta fel magát 31 pontjával.

27. forduló

Csorvás - B. Hunyadi 1:1 (1:1)

Hunyadi: Szakács - Tóth (Paraszt), Csík, Medveczki (Palkós), Horváth - Tasi, Virág, Adamovszki - Kondacs, Kiss, Bódi
Gól: Kondacs

A hazai csapat eddigi legjobb játéka csak az egyik pont megszerzéséhez volt elegendő.

Jók: Tasi, Csík, Kondacs

28. forduló

B. Hunyadi - Medgyesegyháza 2:1 (1:0)

Hunyadi: Szakács - Paraszt, Csík, Rohony, Horváth - Tóth (Szabó), Virág, Tasi - Kondacs, Kiss, Bódi

Gól: Kondacs 2

A hazaiak 2:0 után érthetetlenül kiengedtek, de otthon tartották a két pontot.

Jók: Szakács, Paraszt, Kondacs, Kiss

29. forduló

Battonya - B. Hunyadi 1:1 (1:0)

Hunyadi: Szakács - Tóth, Medveczki, Rohony, Paraszt - Tasi, Virág (Bódi), Adamovszki - Kondacs, Kiss, Horváth

Gól: Medveczki

Közepes színvonalú mérkőzésen, igazságos eredmény született.

Jók: Szakács, Paraszt, Medveczki

30. forduló

B. Hunyadi - Gyomaendrőd 2:1 (0:1)

Hunyadi: Szakács - Paraszt, Csík, Medveczki (Tóth), Horváth - Adamovszki, Tasi, Rohony - Kondacs, Kiss, Bódi (Virág)

Gól: Csík, Kiss

Közepes színvonalú mérkőzésen a jobb erőnléttel rendelkező hazaiak a második játékrészben biztosították be győzelmüket.

Jók: Paraszt, Csík, Medveczki, Kondacs

A 87/88-as végeredmény

1. Mezőhegyes	30	20	5	5	77-22	45 pont
2. Nagyszénás	30	20	5	5	69-16	45 pont
3. HÖR Dózsa	30	18	6	6	67-36	42 pont
4. Gyomaendrőd	30	18	6	6	52-22	42 pont
5. Hunyadi	30	15	7	8	52-30	37 pont
6. Sarkad	30	11	12	7	59-40	34 pont
7. Kaszaper	30	14	4	12	41-47	32 pont
8. Agyagipar	30	11	5	14	36-53	27 pont
9. Mezőberény	30	8	10	12	39-44	26 pont
10. Battonya	30	9	8	13	36-50	26 pont
11. Gádoros	30	10	5	15	41-54	25 pont
12. Kondoros	30	9	7	14	38-51	25 pont
13. Medgyesegyháza	30	6	8	16	31-52	20 pont
14. Vésztő	30	5	10	15	24-62	20 pont
15. Füzesgyarmat	30	4	10	16	29-62	18 pont
16. Csorvás	30	3	10	17	18-68	16 pont

Köszönöm figyelmüket!

Hévizi Róbert

Színházi tábor: ahogy tetszik

A színház - mondja egyszer egy olasz színháztörténész - olyan, mint egy betegség. Aki egyszer valóban találkozott vele, örökre elveszett, hiszen attól kezdve nem tudja soha elfelejteni, mi az a játék, mi a színjáték. Akit megfertőzött a színház varázslata, az a legnehezebb napjaiban is képes a játékra. Ha gondja akad, nem a kocsmába megy felejteni, hanem játszik. Játsszik gyermekével, családjával, barátaival, és reggel, amikor felébred, észreveszi, milyen szép is a felkelő nap, a madarak éneke vagy a csontig hatoló hideg. Pedig ez a színháztörténész nem tud magyarul. Nem tudja, hogy a színház milyen rejtélyes és gazdag szó. Talán csak a magyar nyelv tudja kifejezni ilyen pontosan, mi is ez a csoda, ez a ragályos betegség. A színház olyan ház, ahol szín van. Szín, tehát színpad, ahol

az emberek színekben (jelene-tek) színjátékot adnak elő. Játsszanak, azt játsszák, hogy ők nem azok, akik valójában. Mások bőrébe bújnak, tükröt mutatnak a világnak, hogy mindenki láthassa: tessék, ilyenek vagyunk, vagy ilyenek lehetnénk.

A szín sárgát, pirosat, zöldet, kéket is jelent. Így a színház olyan ház, ami színes színeket lát vendégül a színpadon.

Ennek a háznak, a színháznak hosszú a története. A történet pedig azt meséli, hogy a színház először kultikus helyen, a templomban épült föl dalokból, táncokból, misztériumokból. Aztán megjelent a tereken, a bordélyházakban, a palotákban, a pajtáknak, mígnem valóban fölépült kőből és téglából, vagy egyszerűen fából.

Időben és térben távol élt emberek próbálták évszázadokon át szavakba önteni azt a hatást,

amit ez a ragályos betegség kivált. Cicero óta a legtöbben azt mondták, hogy a színház tükröz, az élet tükré (speculum vital), amibe pillantva az ember megláthatja hibáit és esélyeit, megpillanthatja a helyes utat (lásd: Isteni színjáték), így szórakozva tanul.

Mások gyógyszerről beszéltek, megint mások művészetéről és esztétikáról.

Lehet, hogy a színház gyógyító ragály? Vagy inkább ragályos gyógyszer?

Két hétre Békésszentandrásra költözött a színház, vagy talán helyesebb azt mondani, hogy a (művelődési) házba költözött a szín, ahol az itteni gyerekek megtanulhatják, hogyan lehet kifejezni azt, ami a szavakon túl van. Két hét elteltével talán színekkel, mesékkel, új játékokkal töltik meg a házakat. Színházat játszanak, felfedezik azt a 25 éves ligetet, ahol Bab

Berci és Rimapénteki Rima Péntek lakik színes pillangók, hatalmas pókok és énekesmadarak társaságában. Szigetet építenek, ahol indiánok, kalózok, varázslók és hercegek élnek. Dalokat tanulnak és meséket hallgatnak, amit lengyel és portugál felnőttek hoztak magukkal. Dalokat és meséket ajándékoznak ezeknek a messziről jött lányoknak és fiúknak, akik útilaput kötnek talpukra és hazaviszik a csodát.

Színházi előadást készítenek, ahol ők lesznek a hercegek és a hercegnők, a Bab Berci és a kalózok, a varázslók és a törpék.

Ezt az előadást pedig szülei- nek, nagyszülei- nek, testvére- iknek, barátaiknak szánják. Az egész falunak. Ahogy tetszik. Hisz színház az egész világ.

Demcsák Katalin
színházantropológus

SPORT

LABDARÚGÁS

Záró bajnoki eredmények

29. forduló

Kondoros - Békésszentandrás
1:1 (1:1)

Kondoros 250 néző, vezette:
Kurucz A.

Hunyadi: Petrás - Bencsik T.,
Szabó J., Boros, Bencsik T.,
Farkas, Juhász, Mrena, Bor-
dács, Bedővári.

Gólszerző: Farkas

Nagyon fontos mérkőzést ját-
szott a Hunyadi a Kondoros el-
len. A tét a kiesés elkerülése és
ennek megfelelően csapatunk
lelkesen, elszántan küzdött,
ami végül is egy pontot ered-
ményezett.

Varga László: „Úgy érzem, rá-
szolgáltunk az egy pontra.”

Jók: az egész csapat dicséretet
érdemel.

Ifjúsági mérkőzés:

Kondoros - Békésszentandrás
5:1

30. forduló

Békésszentandrás - Mezőko-
vácsháza 2:0 (1:0)

Békésszentandrás 200 néző,
vezette: Németh.

Hunyadi: Petrás - Mrena, Bor-
dács, Szabó J., Boros, Bencsik

T. (Gebri), Farkas, Bedővári,
Fekete (Ambrus Z.), Juhász
(Ambrus A.), Bencsik T.

Gólszerzők: Juhász, Bencsik T.
Mindkét csapat nagy elán-
nal vetette magát a küzdelembe,
így egy jó színvonalú küzdel-
mes mérkőzésen a Hunyadi
biztosan szerezte meg a három
pontot.

Varga László: „Köszönöm a
csapatnak a hozzáállást. Így
kellene mindig futballozni,
mint a második félidőben, ak-
kor előrébb végeztünk volna a
táblázaton. Jó játékvezetés.”

Jók: az egész csapat dicsérhe-
tő.

Ifjúsági mérkőzés:

Békésszentandrás - Mezőko-
vácsháza 3:5

Végetért a bajnokság. Mivel 4
csapat esett ki a megyei II.
osztályból, így a végén szá-
munkra is izgalmassá vált a
bajnokság véghajtása.

A zárófordulóban azonban jó
játékkal biztosan harcolták ki a
bennmaradást.

A csapat a felkészülést a kö-
vetkező szezonnra július köze-
pén kezdi.

A bajnokság végeredménye

1. Körösladány	30	22	7	1	70-20	73 pont
2. Medgyesbodzás	30	22	5	3	86-21	71 pont
3. Sarkad	30	17	8	5	76-35	59 pont
4. Kondoros	30	17	6	7	56-41	57 pont
5. Kaszaper	30	16	4	10	52-46	52 pont
6. Csanádapáca	30	12	7	11	52-41	43 pont
7. Magyarbánhegyes	30	12	5	13	44-48	41 pont
8. Gádos	30	12	4	14	57-70	40 pont
9. Mezőkovácsháza	30	11	6	13	44-49	39 pont
10. Kunágota	30	10	4	16	53-63	34 pont
11. Békésszentandrás	30	7	11	12	39-44	32 pont
12. Nagyszénás	30	9	5	16	42-53	32 pont
13. Oh. Rákóczi Vasas	30	8	6	16	49-80	30 pont
14. Szabadkígyós	30	8	5	17	28-54	29 pont
15. Pusztaföldvár	30	7	2	21	35-79	23 pont
16. Újkígyós	30	4	7	19	33-72	19 pont

Fabó István

KAJAK-KENU

A Szarvason rendezett Körös-
kupa verseny szinte hazai ver-
senynek számít, egyrészt a
közelség, másrészt a két szak-
osztály igen szoros kapcsolata
miatt. Ezúttal 16 egyesületből
közel 300 versenyző volt jelen.
Serdülő számokban igen ko-
moly mezőnyök gyűltek össze,
a legtöbb versenyszámban
nagy csaták után dönt el az el-
sőbbiség. Versenyzőink egy-két
kivételtől eltekintve majdnem
teljes létszámban indultak a
versenyen.

Versenyzőink dobogós helye-
zései:

MK-1 kőlyök fiú, III. kcs.
2000 m 3. Fazekas András

K-1 ffi ifi 5000 m 2. Szító Ákos

K-1 ffi ifi 500 m 1. Szító Ákos

K-1 ffi felnőtt 200 m 2. Szító
Ákos

K-2 ffi felnőtt 200 m 2. Kraj-
csovics György - Patkó Róbert

K-4 ffi felnőtt 200 m 2. Nagy
Károly - Krajcsovics György -

Patkó Róbert - Szító Ákos

K-4 ffi felnőtt 1000 m 2. Nagy
Károly - Krajcsovics György -

Patkó Róbert - Sinka Csaba

MK-1 kőlyök leány IV. éf. 500
m 3. Szító Katalin

K-1 női ifi 5000 m 3. Sinka
Dóra

K-1 női ifi 1000 m 3. Sinka
Dóra

K-1 női ifi 500 m 2. Sinka Dó-
ra

Július 17-18-án rendezzük im-
már 28. alkalommal a Simon
Fiala Tibor emlékversenyt.
Szombaton délután 3 órakor
kezdődik a verseny a hagyó-
mányos 10000 m-es távon a
Simon Fiala kupáért. Utána a
hosszútávú versenyeket, majd
a nap zárásaként az izgalmas
pénzdíjas 200 m-es számokat
rendezzük.

Vasárnap délelőtt a 100 m és
500 m-es távokon versenge-
nek a résztvevők.

Az előzetes nevezésekből nagy
létszámú versenyzői részvétel-
re számíthatunk.

Mindenkit szeretettel várunk
ezen a két napon a Körös-par-
ton, hogy szurkoljon a ver-
senyzőinknek.

Fabó István

KÉZILABDA

A tavaszi szezonn zárómérkőzé-
se igen jól sikerült, mondhat-
nánk a lehető legjobban. Aki
ott volt, tudja miről van szó,
aki nem, elégedjen meg a vég-
eredménnyel.

Csapatunk az első helyezet-
tel, Nagyszénással játszott,
akiktől csupán két góllal kap-
tunk ki. A bajnokságban a he-
lyünk ezzel nem változott,
maradtunk a kilencedik he-
lyen.

Remélem a csapat nevében,
hogy az őszi mérkőzések job-
ban sikerülnek és tovább foly-
tatódik az előbb említett
lelkesség és színvonal.

A nyári szünet után július 18-
án kezdődik az alapozás, heti
kettő vagy három edzéssel.

A jobb eredmények eléréséhez
bízzunk az anyagi segítségben
is, amit a vezetőség pozitívabb
hozzáállásával remélünk.

Benedek Erika

**HIRDESSEN
LAPUNKBAN!**